JULY - 26 PERIODS

1.	1.7.11	సుభాషితాలు – శతాక లక్షణాలు
2.	2.7.11	సుభాషితాలు – వేమన
3.	4.7.11	శీతక పద్యములు ప్రస్తావన
4.	5.7.11	వాక్కు వైశిష్ట్యము
5.	6.7.11	కృతజ్ఞుడు – సుభాషితాలు
6.	7.7.11	సుభాషితాలు – అల్పుని గుణం
7.	8.7.11	సుభాషితాలు – నిష్ఫల సంపద
8.	9.7.11	సుభాషితాలు దుర్మాత్ముని స్వభావం
9.	11.7.11	సుభాషితాలు గుణములే పూజా స్థలములరి పీఠములు కావు
10.	12.7.11	సుభాషితాలు – ప్రయోజనకరమైన మేలు
11.	13.7.11	శతక కర్తలు
12.	14.7.11	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు – రచయిత పరిచయం
13.	15.7.11	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు
14.	16.7.11	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు
15.	18.7.11	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు
16.	19.7.11	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు
17.	20.7.11	కమనీయ శీతక పద్యముల సేకరణ. ప్రాజక్ట్ వర్క్
18.	21.7.11	విద్య – ప్రాముఖ్యత. తెల్పు పద్యముల సేకరణ
19.	22.7.11	ఎసైన్‌మెంట్
20.	23.7.11	ప్రాజెక్ట్ వర్క్ – 1
21.	25.7.11	ప్రాజెక్ట్ వర్క్ – 2
22.	26.7.11	సంధి విడదీయుట
23.	27.7.11	సమాసములు

ప్రాజెక్ట్ - 3

3.' కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు' పాఠం ఆధారంగా పిల్ల గద్ద మధ్య జరిగిన సంభాషణను వ్రాయండి?

ప్రాజెక్ట్ - 4

4. మీకు తెలిసిన ఒక నీతి కథను సొంత మాటల్లో వ్రాయండి?

ఉపాధ్యాయుని పేరు - వీ. రుక్మిణి

పాఠం పేరు - సుభాషితాలు

సామాన్య ఉద్దేశ్యము

1. విషయ జ్ఞానము :- విద్యార్థులు సుభాషితములు క్రిందట తరగతిలో చేసియుందురు.

2. భాషా జ్ఞానము :- చతుర్విధ కౌశలము కలిగి యుందురు.

3. సాహిత్య జ్ఞానము :- సాహిత్య జ్ఞానము కలిగి యుందురు.

క్రొత్త సాహిత్యమును పరిచయము చేసికొందురు.

జ్ఞానము - నీతి పద్యములు కొన్ని తెలిసియుందురు.

జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట :- శతక కవుల పేర్లు.

అవగాహన :- నీతి పద్యమును శతక పద్యములను చదివి ఆచరించవలెనని భావన కలుగుతుంది.

వినియోగం :- సుభాషితములు నేర్చుకొనుట. నీతి కథలను చెప్పుట.

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ప్రస్తావన	చిన్న పిల్లలు ఇంట్లో వున్న నానమ్మలు తాతయ్యలంటే ఇష్టపడతారు ఎందుకని?	కబుర్లు చెబుతారు కనుక			
	ఎటువంటి కబుర్లు చెబుతారు?	కథలు, బొమ్మలు			
	మీరు ఆరో తరగతికి వచ్చారు కదా. మీకు ఎటువంటి కథలు కావాలి.	మంచి బొధించేవి.			
ఉద్దేశ్య కథనం	పూర్వం పిల్లలకోసం అనేక విషయాలను తెలియజేయటం కోసం చాలా పుస్తకాలు వచ్చాయి. వాటిలో సుభాషితాలు ప్రధానమైనవి. మనం అటువంటి సుభాషతములను నేర్చుకుందాం.				
శీర్షికా ప్రకటనం	‘శతక పద్యములు’		సుభాషితములు శతక పద్యములు		
	సుభాషిత మనగా నేమి? సు అనగా మంచి. భాషితం అనగా మాట్లాడబడినది. మంచిని గూర్చి మాట్లాడబడినది సుభాషితము. సుశీల, సుమతి మొదలగు మాటలలోని సు వలె సుభాషితములలోని సు కి కూడా మంచి అని అర్థము కలదు. భాష – భాషించునది, మాట్లాడునది భాషితము మాట్లాడబడినది.	వారిలో తోచిన రీతిలో చెపుదురు			
	ఉదా :– సు – ఉక్తి – మంచి మాట ఈ సుభాషితములు అనేక కవులు రచించిరి. శతకములలో ఈ మంచి మాటలు వుండును.				సుభాషితము అనగానేమి?
శతకములు	శతకములు నీతులను లోకరీతులను హితమును బోధించును. శతం అనగా వంద. వందతో కూడినది				

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
	శతకం. వందకు పైన 108 పద్యముల వరకు ఈ శతకములో వుండును.				
నూట ఎనిమిది	నూట ఎనిమిది సంఖ్యకు ప్రాధాన్యత కలదు. అష్టోత్తర శతనామాలతో దేవుని పూజించుదుము. అట్లే శతక కర్తలు 108 సంఖ్యను పాటించిరను కొందము.ఇంకను మనము ఈ సంఖ్యను ఎక్కడ గమనించుచున్నాము	అంబులెన్స్			
ఉద్దేశ	దీనిని తెలుగులో అత్యవసర వైద్య వాహనముగా పిలువవచ్చు. ఈ శతకములలో కొన్ని భక్తిప్రధానమైనవి కూడా కలవు. శతకములలో ఏమి చెప్పబడి యున్నది? భక్తి శతకము ధాశరధి శతకము – కంచెర్ల గోపన్న కాళహస్తీశ్వర శతకము – దూర్జటి వేమన శతకం – లోకరీతులను, నీతులను తన శతకములలో బోధించెను. ఈయన కాలము 17వ శతాబ్దం. కుమార శతకం – పక్కి. అప్పల నరసింహ సుమతీ శతకం – బద్దెన గువ్వల చెన్న పద్యములను ఎవరు రచించిరి?	నీతి, భక్తి గువ్వల చెన్నడు			
మకుటము	మకుటం అనగా కిరీటము అని అర్థం. నాలుగు పాదముల పద్యములో కొందరు చివరి పాదంలో కానీ మరికొందరు చివరి పదంలో కానీ ఇంకొందరు చివరి రెండు పాదాలలో మకుటాన్ని. ఏర్పరుచుకుందురు. వేమన పద్యములోని మకుటం ఏది?	విశ్వదాభిరామ మకుటం సుమతీ	మకుటములు సుమతీ, కుమాం గువ్వల చెన్నా, భాస్కర		

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
	సుమతీ శతక మకుటంవలె ఇంకేవి కలవు? పాదములలో మకుటము గల పద్యములు	గువ్వల చెన్న భాస్కరా కుమారా మొ॥నవి	విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!		
	కాసుల పురుషోత్తము కవి రచించిన పద్యములలోనివి. ఉదా :- చిత్ర చిత్ర ప్రభావ దాక్షిణ్యభావ హిత విమత జీవ శ్రీ కాకుళాంధ్ర దేవ క్రిందటి తరగుతులలో చదువుకున్న పద్యములు ఒక దానిని తెల్పుము. అల్పుడెపుడు పల్కు ---- పద్య భావమును వ్రాయండి అల్పుడెపుడు పల్కు నాడంబరముగాను అల్పుడు ఏ విధముగా	అల్పుడెపుడు పల్కు ----			
	సజ్జనుండు పల్కు చల్లగాను కంచు మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!		అల్పుడెపుడు పల్కు నాడంబరముగాన సజ్జనుండు పల్కు చల్లగాను పల్కును? కంచు మ్రోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!		
	మనమిప్పుడు నీతి పద్యములనగా వేనిని చెప్పవచ్చును. చెప్పవచ్చు ఈ నీతిలో ప్రాధాన్యమేమి?	శతక పద్యములని అన్ని కులాలకు పనికి వస్తాయి.			
క్రోడీకరణ	శతకం అనగా 108 పద్యములు కలిగి వుంటుంది. భక్తి నీతి ప్రధానంగా వుంటుంది. ఈ నీతులు అన్ని కాలాలకు అందరికి పనికి వస్తాయి.				
అనుభూతి	శతక పద్యములో నీతులను అనుభవించవలెనని అనుభూతి.				
అభిరుచి	శతక పద్యములు పల్లె వేయుట వలన జ్ఞానము సంపాదించుట.				
గృహకార్యము	1. మీకు తెలిసిన కొన్ని శతకముల పేర్లు వ్రాయుము. 2. రెండు నీతి పద్యములు వ్రాసి భావమును వ్రాయుము.				

శతక కర్త - వేమన

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ప్రస్తావన	మనం నీతులను ఎక్కడ నుండి చదివి నేర్చుకొనవచ్చును.	శతక పద్యముల నుండి		వి	
	శతక పద్యాలలో నీతిని బోధించు శతకము ఏది?	వేమన శతకం		వ	
	వేమన శతకం ఎవరు రచించారు?	వేమన		ర	
ఉద్దేశ్య కథనము	ఇప్పుడు మనం వేమన గురించి తెలుసుకుందాం.			ణా	
శీర్షికా ప్రకటన	వేమన వేమన			త్మ	
	వేమన జన్మస్థలం గురించి పుట్టుక గురించి అనేక			క	
	వాదనలు కలవు. ఈయన 17వ శతాబ్దంలోనివాడనే,				
	కొండవీటి రెడ్డి రాజుల వంశం వాడని కొందరు కడప				వేమన కాలం ఏది?
	మండలంలోని చిన్న పల్లెలో మధ్య తరగతి కాపు				
	కులస్థుడని ఇంకొందురు చెప్పుచున్నారు.				
	ఇంకను అనేక కథలు ప్రచారంలో వున్నాయి.				
	వేమన సమాజంలో ఉన్న మూఢాచారాలపై తిరగబడిన				
	విప్లవ సంస్కర్త వీరిని ప్రచారంలోకి తెచ్చిన సాహిత్య				
	వేత్తలలో చార్లెస్ ఫిలిప్ బ్రౌన్ ముఖ్యుడు.				
	తెలుగువారిలో వేమన కీర్తి అజరామరం. వేమన				
	చరిత్ర 14 భాషల్లోకి వేమన పద్యాలు ప్రముఖ ప్రపంచ				వేమన పద్యాలు ఎన్ని
	వీరు కాళిదాసుతో భషల్లోకి అనువదింపబడ్డాయి?				భాషలన్నిటిలోకి
	ఔపమ్యాలు చెప్పడంలో ప్రసిద్ధులు				అనువదింపబడ్డాయి.
	ఐక్యరాజ్య సమితిలోని యునెస్కో విభాగం ప్రపంచ భాషా				వేమనకు దక్కిన ఘనత
	కవుల సరసన వేమనను నిలిపి తెలుగు ఘనతను చాటింది.				ఏది?
	వేమనకు లభించిన అపూర్వ ఖ్యాతి ఏ ఇతర తెలుగు				
	సాహితీ వేత్తకు లభించలేదు. విద్యార్థులను గ్రూపులుగా				

అనుభూతి అభిరుచి గృహకార్యం	విభజించి తెలుసుకొనిన విషయములను చర్చుట ద్వారా మననము చేసుకొన్నట్లు సూచనలు ఇచ్చుదును. 1. వేమన కీర్తిని చాటే విషయములేవి? 2. వేమన రచనలను వెలుగులోనికి తెచ్చిన పాశ్చాత్యుడు ఎవరు? 3. వేమన జననము గూర్చి వచ్చిన ప్రచారములు ఏవి? 4. మీకు తెలిసిన కొన్ని నీతి పద్యములు వేమన రచించినవి తెలియజేయుము? ఇచ్చిన విషయములను విద్యార్థులు చర్చించుకుందురు. కొంత విషయమును ప్రతి ఒక్కరూ చెప్పుదురు. ప్రపంచ ఖ్యాతి గడించవలెనను భావనను కల్గియుందురు. వేమన శతక పద్యములన్నియు చదువుటయందు అభిరుచి కల్గి యుందురు. వేమనను గూర్చి 15 పంక్తులలో ఒక వ్యాసమును వ్రాయుము.				

శతక పద్యము ప్రస్తావన సుభాషితములు - 3

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ప్రస్తావన	మనకు తెలియని విషయములను ఎవరి ద్వారా పాఠశాలలో తెలుసుకుంటారు?	గురువు			
	తల్లిదండ్రుల తర్వాత నమస్కరించదగిన వ్యక్తి ఎవరు? ఏమని నమస్కరిస్తాము?	గురువు			
	ఆచార్య దేవో భవ		ఆచార్య దేవో భవ		
	ఉదయముననే గురు ప్రార్ధన ఏమని చేస్తాము?	గురు: బ్రహ్మా: గురు: విష్ణు:			
			గురు: దేవో మహేశ్వరహా:		గురువు
గొప్పతనమేమి?					
		గురు: సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమ:			
ఉద్దేశ్య కధనం	గురువు గొప్పతనము ఇంత గొప్పగా కీర్తించుచున్నాము ఇప్పుడు వేమన గురువు గురించి ఏమి చెప్పాడో తెలుసుకుందాం.				
శీర్షికా ప్రకటన	గురువు ప్రాముఖ్యత				
	గురువు ప్రాముఖ్యత				
పాఠ్యాంశముఆదర్శ వాచకము గురువు లేక విద్య గురుతుగా దొరకదు నృపతి లేక భూమి నియతి గాదు గురువు విద్య లేక					

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
గొప్ప పండితుండౌనే విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!					
అనువాచకము	విద్యార్థినులు పాఠము చదువుటకు ఆదేశించుదును.	విద్యార్థినులు అనుకరించెదరు			
పద విభాగము	పద్యమునకు పదవిభాగము గురువు లేక, విద్య. గురుతుగా, దొరకదు, నృపతి లేక, భూమి, నియతి గాదు, గురువు, విద్య, లేక గొప్ప పండతుండౌనే విశ్వదా.అభిరామ. వినుర.వేమ.	పదజ్ఞానమును పొందుదురు			
అన్వయక్రమము	విశ్వద అభిరామ వేమ వినుర గురువు లేక విద్య గురుతుగా దొరకదు. నృపతి లేక భూమి నియతి కాదు. గరువు విద్య లేక గొప్ప పండితుండు ఔనే ఈ అన్వయములో ఏమి గ్రహించితిరి? క్రియాపదము సంబోధన యందు ఉండవలెను గనుక చివరి పాదమైనను ముందునకు తెచ్చుట జరిగింది. విశ్యద విశ్వమును ఇచ్చు వాడా విశ్వద- సమాసమును	నాలుగో పాదము ముందుకు వచ్చినది	అన్వయక్రమమును వ్రాయవలెను		
అబిరామ	దశాబ్ధమునకు ఇచ్చువాడా అని అర్థం ఇచ్చువాడు సుఖద వరద మొ॥నవి. సుఖద అనగా అర్థమేమి. సుఖమును ఇచ్చువాడా అభిరామ – మనోహరమైనవాడా వినుర – వినుము వేమ – ఓ వేమన్న		అభిరామ: మనోహరమైన రూపము కలవాడా		ద అనుదానికి అర్థమేమి?

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
గురువు	గు శబ్దమునకు అంధకారమనీ రు శబ్దమును అంధకార వినాశకమనీ అర్థము. గురువు – అజ్ఞానమును అంధకారమును తొలగించువాడు	గురువు – అజ్ఞానమును			
విద్య	విద్య అనగానేమి? విద్య – దీనిద్వారా తెలుసుకొనుచున్నారు అని అర్థము అర్థము – దీని ద్వారా జ్ఞానము తెలుసుకొనుచాన్నారని అర్థము		అంధకారమును. తొలగించువాడు		
నృపతి అర్థమేమి?	నృ - నరులు నరులకు పతి అనగా ప్రభువు నరులకు ప్రభువు - రాజు భూమి, ధర, వెల, నృపతి అర్థము ఏమి? వసుంధర, మేదిని,		నృపతి -రాజు		నృపదమునకు
భూమి	నృపతిని నరపతి అని కూడా అనవచ్చును భూమి, ధర, వసుంధర, మేదిని, మహి, పృధ్వి అవని మొదలుగునవి పర్యాయపదాలుగా చెప్పవచ్చును. భూమికి పర్యాయ పదాలను చెప్పుము	భూమికి పర్యాయపదాలు పృధవి - పృథ్వి ధర, ధరణి, అవని మేదిని, మొ॥నవి	భూమి, ధర, వసుంధర, మేదిని,మహి, పృధ్వి అవని		భూమికి పర్యాయపదాలు ఏవి?
నియతి	నియతి అనిన అర్థమేమి నియమములు రాజు లేనిచో వుండును. రాజ్యము క్రమశిక్షణలో వుండవలెనన్న రాజు వుండవలెను. అట్లే గురుతుగా వుండవలెనన్న గురువు కావలెను. గురువు విద్య లేక ఏమి కాజలడు.	గొప్ప పండితుడు	నియమము		

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
	గురువు నుంచి విద్యను అభ్యసించని నాడు గొప్ప పండితుడు కాజాలడు వేమన శతకంలో గురువు ప్రాధాన్యతకు మరికొన్ని పద్యములు ఇచ్చెను. 1. తాళము చెవి లేక తలుపు ఎట్లూడదో అలాగే గురువు లేక విద్య గురుతుండదని చెప్తాడు. 2. గురుని విద్య లేకగరుతెట్లె రుంగును జ్ఞానికైన వాని యబ్జకైన అని యూ 3. గురువు వచ్చు చున్న గూర్చుండి లేవని తుంటరులకు నెట్లు దొరుకు ముక్తి మొదలగు పద్యాల ద్వారా గురువు గొప్పదనాన్ని చెబుతారు. కర్ణానకు గురాశాపమువలన విద్యలు గురుతురావు.				
సారాంశనిష్కాసన	గురువు లేక విద్య మెట్లు దొరుకదు? రాజులేక భూమి ఏమి కాదు? గురువులేక ఏమికాడు? గురువు లేకుండా విద్య క్షుణ్ణంగా రాదు రాజులేని రాజ్యంలో క్రమశిక్షణ వుండదు విద్య గురువు ద్వారా నేర్చుకొనని వాడు గొప్ప పండితుడు కాలేడు. విద్యార్థులతో పద్మమును చదివించెదను ---- --	గురుతుగా నియతి గొప్ప పండితుడు			
అనుభూతి - గురువు గొప్ప వాడు అను భావనను కలిగియుందురు					
అభిరుచి - గురువు గొప్పదనమును తెలుసుకొనుట యందు అభిరుచి.					
గృహకార్యము - 1. గురువు గొప్పదనాన్ని తెలుపుతూ 10 పంక్తులలో చిన్న వ్యాసం. 2. పద్యమును కంఠస్థము చేయుము.					

సుభాషితములు - 4

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ప్రస్తావన	ఏదయినా వస్తువును కొనవలెనన్న ఏమి అవసరము	ధనము		ప్ర	
	చక్కని మాటలను పలుకుటకు ఏమి అవపరము లేదు	ధనము		శ్నో	
	దరిద్రము వేటి విషయములలో ఉండును?	ధనము		త్త	
	ధనము లేక దరిద్రత వచ్చును			ర	
	మాటలకు దారిద్ర్యము వుండదు			ప	
‘	‘ప్రియవాక్య ప్రదానేన సర్వేతుష్యంతి జంతవ:			ద్ధ	
	తస్మాత్తదేవ వక్తవ్యం వచనేకాదరిద్రతా”			తి	
	ప్రియమైన మాటలను పలుకుట వలన అన్ని ప్రాణములు				
	అందరూ సంతోషించుదురు కనుక సంతోషకరమైన				
	మాటలనే మాట్లాడవలెను. మాటలలో దారిద్ర్యత లేదు				
	కదా! అంటాడు కవి. కనుకు వాక్కు అన్నింటియు				
	ప్రధనమైనది ఇంకొదాని వలన ఏమి కలుగునో తెలుసుకుందాము.				
శీర్షికా ప్రకటనము	వాక్ వైశిష్ట్యము				
	వాక్ వైశిష్ట్యము				
వాక్కు వలన కలుగు					

------వినురవేమ!					
ఆదర్శ వాచకము	పాఠ్యాంశ విషయమును చదువుదును	విద్యార్థులు ఆలకించెదరు.			
అను వాచకము	పద్యమును చదువుటకు నిర్దేశించును	పద్యమును చదువుదురు.	ఐశ్వర్యములు		
త్రుటి సంశోధనము	ఐశ్వర్యము పలుకు విధానమును వ్రాయు	విద్యార్థులు చదువుదురు			
	విధానమును శిక్షణ నిచ్చుదును	వ్రాయుదురు.			

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
పదవిభాగం	వాక్కు వలన, కలుగున్, వరమగు మోక్షంబు, వాక్కువలనన్, కలుగున్, వసుధన్, ఘనత, వాక్కువలనన్ కలుగున్. ఎక్కడ ఐశ్వర్యములు అని పదవిభాగము. వాక్కు వలన కలుగు అనునప్పుడు కలుగుట వుండనుగానీ 'గలుగు' వుండదు అది సంధివశమున వున్నదని తెలియజేయుట. వాక్కు వలన ఏమి కలుగును?	విద్యార్థులు పదవిభాగమును పరిశీలించుదురు. వరమగు మోక్షంబు	పదవి భాగమును వ్రాయువలయును వాక్కు వలనన్, కలుగు వాక్కువలన గలుగు ఇచ్చట నకార పొల్లుప్రక్కన ఉన్న 'క' 'గ' గా వొలెను వీనినే సరళా దేశసంది అందురు.		
వరము	వరము - శ్రేష్ఠము. ప్రేమతో నిచ్చునది వరించుట. స్వయంవరము అనగానేమి? వరము - తగినట్లుగా ఉత్తమైనది అని అర్థము చెప్పుదురు. వాక్కు అనగా విద్య. విజ్ఞానముతో కూడిన మాట అని అర్థము. సంస్కారవంతమైన వాక్కు. దేవతాదులను స్తోత్రము చేయువాక్కు ఇటువంటి వాక్కు వలన శ్రేష్ఠమైన మొక్షము వచ్చును.	తానుగ వరించుట	నానార్థములు వరము - శ్రేష్ఠము, ప్రేమతో నిచ్చునది వరించుట		
మోక్షంబు	మోక్షము అనగా కష్టములన్నీపోయి బ్రహ్మానందమును పొందు నిత్యమైన స్థానము.		మోక్షము - మోక్షంబు " ము" కు బదులు "ంబు" వచ్చును వృక్షము - వృక్షంబు		

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
వసుధ ఘనత	వసుధ అనగానేమి?	భూమి	వసుధ - ధరణి, ధన,	ప్ర	కీర్తి దేని వలన
	కొన్ని పర్యాయపదములను చెప్పుము.	వసుధ, ధరణి	అనని వసుంధర మేదిని	శ్నో	వచ్చుచున్నది?
	ఘనత - కీర్తితో సమానమైనది		మహి పృథివీ పృథ్వి	త్త	
	గొప్పదనము			ర	
	వాక్కు వలన ఏమి కలుగును చక్కని	వసుధ, ఘనత		ప	
	విద్య వున్నందున చక్కని మాటలు మాట్లాడు			ద్ధ	
	వలన భూమి మంచి పేరు వస్తుంది.			తి	
వాక్కు వలన	వాక్కు వలన ఏమి కలుగును?	ఐశ్వర్యమును పొందును			
కలుగు	వాక్కు అనగా విద్య.				వాక్కు వలన ఏమి
నెక్కుడైశ్వర్యము	విద్య వినయమునొసగును వినయమున				
	అర్హతను సంపాదించును. అర్హుడగుటచే				
	ధనమును సంపాదించును.అనగా				
	పాండిత్యము వలన చక్కని విద్య వలన				విద్య వలన ఏమి
	ఐశ్వర్యమును పొందవచ్చునని				కలుగును?
	తెలియజేయుచున్నవి.				
	వాణ్యేకా సమాలం కరోతిపురుషం యా				
	సంస్కృతా ధార్యతే క్షీయంతేఖలు భూషణాని		వాగ్భూషణమ్ భూషణమ్		
	సతత వాగ్భూషణం భూషణం మనిషికి వాక్కే				
	భూషణము ఇతర ములన్నియూ వ్యర్థములని				
	“సద్గోష్ఠి సిరియు నొసగును తెలియచున్నవి.		“సద్గోష్ఠి సిరియు నొసగును		
	సద్గోష్ఠియె కీర్తి బెంచు”		సద్గోష్ఠియె కీర్తి బెంచు”		

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
	సద్గోష్టి అనగా మంచి వారితో చర్చించుట. ఇట్లు చర్చించుట వలన జ్ఞానము పొందుదురు. సంపదలు వచ్చును. కీర్తిని పెంచును. విద్య వలనే ఇవి వచ్చునని తెలియుచున్నాం సద్గోష్టి వలన ఏమేమి కలుగును. "విద్యారాజసు పూజ్యతే విద్యాహీన: పశు:" విద్యావంతులను రాజులు పూజింతురుస విద్యలేని వాడు పశువు	 సంపదలు, కీర్తి	 విద్యాహీన: పశు:"		
క్రోడీకరణ	ఈ పద్యభాగములో మన పాఠ్యపద్యము ద్వారా వాక్కు గొప్పదనమును గ్రహించితిరి. ప్రతి మానవునికి విద్య అవసరము. అదియే సంపదలో కీర్తిని ఇచ్చును. భావమును విద్యార్థులను చెప్పమని అడుగును. విద్య గొప్పదనాన్ని చెప్ప పద్యమును చెప్పను.	 విద్యార్థులు చెప్పదురు. ప్రయత్నించుదురు.			
అనుభూతి అభిరుచి గృహకార్యము	విద్యవలననే అన్నీ సాధించవచ్చును అను భావముతో ఉందురు. చక్కని విద్య నేర్వవలెనను అభిరుచిని కలిగి ఉందురు. పద్యమును కంఠస్థము చేయుము				

సుభాషితములు - 5

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ప్రస్తావన	ఉపకారము ఎట్టివారికి చేయవలెను	మంచివారికి			
	చెడ్డవారికి చేసిన ఉపకారము ఏమి అగును	అపకారమునకు దారి తీయును			
	దీని సంబంధించిన కధను తెలిసిన చెప్పుము	అలోచించుదురు.			
	పిల్లి ఎలుక కథ తెలియునా?	తెలియును అందురు చెప్పుదురు.			
	దుష్ట స్వభావము కలవానికి చేసిన మేలు నిష్ఫలమగును.				
ఉద్దేశ్య కధనము	పిల్లిని వలనుంచి రక్షించి ఎలుక పిల్లిచే చంపబడెను. కనుక మనము సహాయము ఆపదలోనున్న మంచి వారకి చేయవలెను.				
శీర్షికా ప్రకటనము	“ కృతజ్ఞుడు కృతజ్ఞుడు అనగా చేసిన మేలును మరువనివాడు కృతజ్ఞుడు కృతుఘ్నుడు		కృతజ్ఞుడు		
	కృతఘ్నుడు అర్థమేమి	చేసిన మేలు మరచు వాడు			
ధీరులకు చేయు మేలది సారంబగు నారికేళ సలిలము భంగిన్ గౌరవము దెచ్చు మీదట భూరి సఖావహమగును భువిలో సుమతి					

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
ఆదర్శవాచనము	పద్యమును చదువును				
	భావయుక్తముగా చదువును	వినుచుందురు			
అనువాచనము	చదువుటకు ఆదేశము నిచ్చుదును.	చదువుదురు.			
పదవిభాగము	ధీరులకు, చేయు, మేలు, అది				
	సారంబు, ఆగు నారికేళ సలిలము		పదవిభాగమును		
	భంగిన్, గౌరవమున్, తెచ్చు మీదట		వ్రాయ వలయును		
	భూరి, సుఖావహమగును. భువిలో				
	సుమతీ				
ధీరులు	ధీరులు X భీరులు		ధీరులు X భీరులు		
	భీరులు అనగా భయము కలవారు		ధీరులు = ఉత్తములు		
	ధీరులు అనగా ఏమి గమనించితిరి?	ధైర్యవంతులు	ధీరులు = ధైర్యం కలవారు		
ధీరులకు చేయు					
మేలది.	ధీరులకు చేసిన మేలు				
	ఇక్కడ ధీరులు అనగా ఉత్తములు				
	అను అర్థము తీసుకొనవలెను.				
	ఉదా:- దీరుల్ విఘ్ననిహన్య		భూరి : ఎక్కువ, అధికము,		
	మానులగుచ్చున్ ధృత్యున్నతోత్సాహులై		అదనము, మిక్కిలి		
	అను పద్యములో ధీరులనగా ఉత్తమ		సమానార్థక పదములు		ధీరులు
	మానవులు అను అర్థమే గృహించబడినది		సుఖ+ ఆవహము= సుఖావహము		అనగా
	ఇక్కడ కూడా ఉత్తములు సాహసోపేతులు		ఆవహము= యుద్ధము, పూనుకొను		ఎవరు?
	అను ఆర్థం తీసుకొనవలెను.				
	అట్టివారికి చేసిన మేలు ఏవిధముగా ఉండును	నారికేళసలిలము వలె	సుమతి = మంచిబుధి కలవాడ		సుఖావహములోని
					రెండు పదములు
					ఏవి

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
నారికేళము సలిలము	నారికేళము – కొబ్బరికాయ సలిలము – నీరు, వారి, ఉదకము, జలము, అంబువు, మొదలగు సమానార్థక పదములు		నారికేళము కొబ్బరికాయ సలిలము: వారి, ఉదకము జలము, అంబువు, నీరు నీరము		
	నారికేళములో ఏమిఉండును	నీరు			
	నారికేళములో పైకి కనిపించకుండా ఉండునది ఏది?	నారికేళ సలిలము			
	కవి ధీరుదుని దేనితో పోల్చాడు				
పాఠ్యవస్తువు	ఉపాద్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్దతి	మూల్యాంకణము
	నారికేళములో సలిలము ఈరోజు ఉండి రేపు పోవునా?	కాదు చాలా కాలము ఉండును			
	అట్లే ఉత్తమునకు చేసిన మేలు కొబ్బరికాయలోని నీటివలే పైకి కనపడకుండా మనస్సులో కృతజ్ఞాతా భావనతో ఉండును.				
సారంబగు.	సారంభు అగు సారముతో కూడి యుండును మేలు చేయుటకు సిద్ధముగా ఉండును				
	ఇట్టి భావముగల పద్యములను చెప్పుము.	ఆలోచించుదురు	సజ్జనుడు దుర్జనుడు		సజ్జనుడుకు వ్యతిరేకపదం చెప్పండి
	దుర్జనునకు చేసిన మేలు నిష్ఫలమై కీడును తెచ్చును.				

సోపానము పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయుని కృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణము నల్లబల్ల పని	బోధన పద్ధతి	మూల్యాంకనం
	సజ్జనునికి చేసిన మేలు సుఖమును కలిగించును.				
క్రోడీకరణ	మంచివారకి చేసే మేలు కొబ్బరికాయలోని నీటి వంటిది. కనబడకుండా ఎంతో మేలు చేస్తుంది. తగిన వారికి చేసిన మేలు ఆలస్యంగానైన మంచి ఫలితాన్ని యిస్తుంది				
అనుభూతి	మంచివారికే సహాయము చేయ్యాలి. చేసిన మేలు మరువరాదు అను భావముతో ఉందురు.				
అభిరుచి	ఉత్తమ, దుష్ఠ స్వభావమును తెలుసు కొనుటలో అభిరుచి				
గృహకార్యము	1. పద్యమును కంఠస్తము చేయుము, భావమును వ్రాయుము 2. ఈ భావమునకు సరియగు నీతి కథలను సేకరించుము.				

షుభాషితాలు - 6 అల్పుని గుణం

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ప్రస్తావన	సజ్జనులని ఎవరినందురు సజ్జనుల లక్షణములు ఎట్లుండును.	మంచి పనులను చేయు వారిని గొప్పలు చెప్పరు, సాయము చేస్తారు. శాంతముగా ఉంటారు.			
	సజ్జనులు శాంతముతో ఉందురు. గొప్పలు చెప్పుకొనక, సామన్యులవలె ఉందురు. ఎవ్వరితోను కలహముతో నుండరు				
	సజ్జనునకి వ్యతిరేక పదమేమి?	దుర్జనుడు			
ఉద్దేశ కథనం	మరి దుర్జనుని లక్షణాలు ఎలా ఉంటాయో మనము తెలుసుకుందాం!				
శీర్షికా ప్రకటనం	" అల్పునిగుణము"		" అల్పునిగుణము"		
పెనుకోపము గర్వము నుబ్బును జపలము దురభిమానము వ్యాపరంబును జోరక యునికియు నల్పుని గుణముల టంచు తెలివి బొందు కుమారా					
ఆదర్శ వాచనము :-	పద్యమును ఒకటి రెండు సార్లు చదువుదును	వినుచుందురు.			
అనువాచనము	విద్యర్థులతో చదివింతును.	చదవుదురు.			
పాఠప్రవర్ధనము	ఈ పద్యమునకు మకుటము ఏది	కుమారా			
	ఇది ఏ శతకములోని పధ్యము	కుమారా శతకము లోనిది			

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
పదవిభాగము	పద్యమునకు పదవిభాగము		పదవిభాగము నల్ల		
	పెను కోపము, గర్వమున్, ఉబ్బునున్		బల్లపై వ్రాయ వలెను.		
	చపలము, దురభిమానమును,				
	వ్యామారంభునన్ చొరక ఉనికియును				
	అల్లుని గుణములు, అటంచున్, తెలివిన్				
	పొందును. కుమారా				
ఎను కోపము	పెను అను శబ్దమునకు ఎక్కువ				
	అని అర్ధము, పెను ముప్పు, పెనురోగం				
	పెను గాలి అను పదములు వాడుకలో ఉన్నవి				
	దీని వలన పెను అనగా ఏమి అర్ధము	ఎక్కువ			
	పెనుకోపము అనగా నేమి?	ఎక్కువ కోపము	పెను ఎక్కువ		
	చీటికీ మాటికీ ఎదుటవారిపై ఎగిరి				
	పడటం, విసిరివేయడం లాంటి పనులు				
	చేస్తు ఉంటారు.				
గర్వము	గర్వము అనగా నేను అందరికన్న ఎక్కువ				
	అను భావముతో ఉండి ఎదుట వారిని				
	తక్కువగా చూచుట. తక్కువగా చేసి				
	మాట్లాడుట అనుననవి గర్వమును				
	తేలియ చేయును.				
	గర్వము – ధన గర్వము, వయోగర్వము		గర్వము ధనగర్వము		గర్వము
ఎట్లుండును					
	విద్యాగర్వము మొదలగు విధములగా		వయోగర్వము		
	ఉండును.		విద్యాగర్వము		
ఉబ్బును.	ఉబ్బు అనగా నీ ముఖం ఉబ్బినది అనియు				
	రాత్రి రుబ్బిన అట్లసిండిపైపైకి ఉబ్బి గిన్నెలోంచి				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	ఉబ్బి కిందికి పొంగి పొర్లుతుంది.				
	ఉబ్బు కొంచెం వున్నసరే ఎక్కువగా పొంగి పొర్లుట		ఉబ్బు పొంగుట		
	దీనికి ఒక సామెత ఉన్నది. ఆలోచించండి.	అలోచించెదరు.	ఆధిక్యమనుకొనుట		
	అన్నీ ఉన్న విస్తరి అనిగి మనిగి ఉంటుంది.				
	ఏమి లేని విస్తరి ఎగిరి ఎగిరి పడుతుంది.				
చపలము	చపలము – చంచలము ఒకచోటస్థిరముగా		చపలము చంచలము		
	ఉండదు.				
దురభిమానము	సొంతడబ్బా అను పదాలు దురభిమానానికి				
	సరిపోతాయి. మనము చేసిన పనిని ఇతరలు				
	మొచ్చుకోవాలి. కాని అల్పుడు తనకి తానే గొప్పలు				
	చెప్పుకొంటాడు తనకు మించిన వాడు లేడనుకుంటాడు		దురభిమానము అహంకారము		
వ్యాపారంబునన్	వ్యాపారములేక ఉండుటను				
చొరకయునికయు	నిర్వ్యాపారమందురు				
	ఏ పని చేయని వాడు ఎట్లుండును?	కష్టము సుఖము తెలియక	నిర్వ్యాపారము		
	ఏ పనిలోను ప్రవేశింపక ఖాళీగా తిరుగుతూ				
	ఉంటాడు. సోమరి లక్షణముతో ఉంటాడు.				
	అను ఈ ఆరు లక్షణములు అల్పునకు ఉంటాయి				
	అల్పునకు వ్యతిరేక పదము?	అధికుడు	అల్పుడు అధికుడు		
	ప్రతి పనిలోన ముందు ఉండేవాడు అధికుడు				
	ప్రతి పనిలోన వెనకబడి తన చేతకాని తనానికి				
	ఎదుటి వారిపై కోపాన్ని ప్రదర్శిస్తూ ఎప్పుడైనా				
	ఏదైనా చిన్న పని చేస్తే దానిపై గొప్పలు చెపుకొంటూ				
	పొంగిపోతూ తన సామర్థ్యానికి తానే ముచ్చట				
	పడిపోతు ఉంటాడు.				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
క్రొడీకరణ	అల్పుడు అల్పుని లక్షణాలు చెప్పండి	1. చెడ్డకోపం 2. గర్వము 3. ఉబ్బు 4. చపలము 5. దురభిమానము 6. నిర్వ్యాపారం			
	అల్పుని లక్షణాలు మనకు అనేక సందర్భాలలో కనిపిస్తూ ఉంటాయి అటువంటి పద్యాలుకాని కథలు కాని చెప్పండి ఈ పద్యం ద్వారా ఏమి నేర్చుకున్నారు. మహాత్ములు నిగర్వులుగా ఉంటారు. గర్వము అహంకారము వారి దగ్గరకు చేరవు ప్రతి వారిని గౌరవిస్తారు, మర్యాదగా మాట్లాడెదరు. మంచి మంచి పనులు చేస్తు దృఢ చిత్తముతో ఉందురు.	చెప్పుటకు ప్రయత్నించెదరు. కోపముతో ఉండరాదు గర్వము అహంకారము పనికిరాదు ఎప్పుడూ చేతనైన పని చెయ్యాలి.			
అనుభూతి	మహాత్ముల గుణములు కలిగియుండుట. అను భావనతో అనుభూతి. అల్పుని గుణములు తనలో అక్కడక్కడ వున్నవాటిపై భీతి.				
అభిరుచి	మంచి వారితో స్నేహంచేయ్యాలి, కోపం మానాలి, అనే దృఢ సంకల్పం				
గృహ కార్యము	పద్యమును కంఠస్థము చేయుము, భావమును వ్రాయుము ఇటువంటి పద్యములను సేకరించుము.				

షుభాషితాలు - 7

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్ధి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ప్రస్తావన	పిసినారి లక్షణములు ఏవి?	ఉన్నా ఎవరికి ఇవ్వడు			
	ఉన్న ధనాన్ని ఏం చేస్తాడు?	దాస్తాడు			
	దాని వలన ప్రయోజనమేమి?	ఏమి లేదు			
	తాను ఆ ధనంతో సుఖిస్తాడా?	అదీ చెయ్యడు			
	ధనము తాను తినక ఎవ్వరికీ				
	పెట్టక వున్నచో దాని వలన ప్రయోజనము				
	లేదు. అట్టి భావమును ఇచ్చు పద్యాలలో				
ఉద్దేశ్యకథనము	ఒకటివున్నది దానిని తెలుసు కొందుము				
శీర్షికా ప్రకటన	నిష్ఫల సంపద	నిష్ఫలసంపద			
కలకొలది ధర్మముండిన					
గలిగిన సిర కదలకుండు					
కాసారమునన్‌గల జలము					
మడువు లేమిని గొలగల					
గట్టు తెగిపోదె గువ్వల చెన్నా					
ఆదర్శవాచనము - చదువుదును		విందురు	నిష్ఫల సంపద		
అనువాచనము చదువుటకు					
ఆదేశించుదును		చదువుదురు			
పదవిభాగము	కలకొలది ధర్మము ఉండినన్				
	కలిగిన సిరి కదలక - ఉండు				
	కాసారమునన్ కల జలము గల				
	మడువు లేమిని గొలగల, గట్టు				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	తెగిపోదె గువ్వలచెన్నా !				
కల కొలది	కలిమి – లేములులో కలిమి	ధనమువున్న			
	అనిన అర్థమేమి		కల– సంపదకలిగిన		
	కల అనగా సంపదగల, కలవారు, కలిగినవారు				
	అను పరములను పరిశీలించుము కొలది కొద్దీ				
	కలకోలది – సంపదకలిగిన కొద్దీ				
ధర్మము	ధర్మము అనగా ధర్మము చేయుట ధర్మ				
	కార్యములకు వినియోగించుట				
	ధర్మమునకు అనేక అర్థములు కలవు				
1. పుణ్యము	ధర్మము – పుణ్యము				
	2. న్యాయము		న్యాయము – స్వభావం		
	3. స్వభావం	ఆచారము			
	4. ఆచారము				
	<u>వాక్య ప్రయోగములు</u>				
	1. ధనమును ధర్మకార్యములకై ఖర్చు చేయి				
	2. ఈ ధనము చిన్న వానికి చ్చుటే ధర్మము				
	3. కుక్క కరచినది దాని ధర్మాన్ని అది నిర్వర్తించింది				
	4. తిరుపతిలో భక్తులు వారివారి ధర్మాల ప్రకారం మొక్కులు చెల్లించుదురు				
	ఇట్లు అనేక సందర్భాలలో అనేక రకములుగ ప్రయోగింపబడును. వీనినే నానార్థములు అందురు				
	ఈ వాక్యముల ద్వారా ఏమి గ్రహించితివి	ఒకే పదమునకు అనేక			

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్దతి	మూల్యాంకణము
		అర్ధములు వున్నవని గ్రహించితిని			
	నానార్ధ పదములనగా నేమి ?	ఒక పదమును అనేక అర్ధాలతో			
		ప్రయోగింపబడుట.			
కలిగిన సిరి	కలిగిన, వచ్చిన నటువంటి ఉన్నటు వంటి				
	సంపద				
	సిరి–సంపద		ప్ర– వి		
	కదలకుండా వుండును		శ్రీ – సిరి		
	సంపదలు చంచలమైనవి				
	ఎప్పుడు సత్కార్యములకు వినియోగించినవే				
	సార్ధకృతచేకూరును. మరల వృద్ధి చెందుచుండును				
కాసారమునన్	కాసారము – చెరువు, తటాకము, సరస్సు, కొలను		కాసారము – తటాకము		
	సమానార్ధక పదములు		సరస్సు, కొలను, చెరువు, మడుగు		
	కల – ఉన్నట్టి				
	జలము – పానీయము – ఉదకము				
	జలమునకు ఇంకా వున్న సమానార్ధక				
	పదములను చెప్పుము ?	సలిలము వారి			
మడువు – మడుగు					
	తక్కువగా, లేక తగ్గియుండక పోవుట వలన		మడువు లేమిని – వినియోగము		
			లేకపోవుట		
	లేమిని – లేకపోవుటచే				
	మడువు లేమిని – వినియోగము లేకపోతే				
గొలగల గట్టు	కొలన్ కలగట్టు – ఆ కొలను చుట్టూవున్న గట్టు				
	తెగిపోదా				
	ఓ గువ్వల చెన్నా		కాసారము–తటాకము		
	ఈ పద్మమునకు మకుటమేమి	గువ్వల చెన్నా	సరస్సు–కొలను		

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	గువ్వల చెన్నా పద్మములు రచించిన కవి ఎవరు	గువ్వల చెన్నడు	చెరువు–మరదుగు		
	గువ్వల చెన్నా ! సిరిసంపదలకు తగినట్లుగా దానధర్మాలు చేస్తే ఆ సంపద పెరుగుతుంది చేరువులోని నీటికి వినియోగం లేక పోతే గట్లు తెగిపోతాయి గదా, అట్లే దానధర్మలకు వినియోగించని ధనం వ్యర్థం				
	ధాన ధర్మములు చెయని ధనానికి పోలిక దీనిలో చెప్పబడెను ?	చెరువులో వినియోగింపని నీరు			
	నీరు మరల మబ్బు వర్షములకు పొంగి గట్లు తెగి పొర్లును. అట్లే ధనము నిరుపయోగమైనను వ్యర్థమగును అని భావము				
	ఇదే భావము వచ్చు పధ్యమును చెప్పము	ఆలోచించుము			
అనుభూతి :	పద్యములోని భావమును గ్రహింతురు				
అభిరుచి :	గువ్వల చెన్న పద్మములు చదువవలెనను అభిరుచి				
గృహ కార్యము :	1. పద్మము కంఠస్థలము చేయుట 2. భావమను స్వతంత్రంగా వ్రాయుట 3. నిరూపయోగ ధనము గల కథలను సేకరించుట				

షుభాషితాలు - 8

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్దతి	మూల్యాంకణము
	కోతుల స్వభావము ఏమి ?	మనం నడుస్తున్నా వచ్చి			
ప్రస్తావన	దాని స్వభావము అది కనుక అది అట్లు చేయును	మనమీద పడును			
	ప్రాచీన కట్టడములను ముష్కరులు కూల్చుదురా				
	వారికి దాని వలన ప్రయోజనం వుండదు				
	ఏ భావముల వలన వారట్ల చేయుదురు !	అసూయ, పగ			
	దురాత్ముని స్వభావము ఎట్టిది ?	మంచిచెడులను ఆలోచింపడు			
	ఇంకను అతనికి ఇది చేయవచ్చు,				
	ఇది చేయరాదు అను బుద్ధి వుండదు,				
	ఉచితానుచితజ్ఞానము వుండదు.				
	శతకములలో భాస్కర శతకమును ఎవరు				
	రచించారు ?	మారన వెంకయ్య			
ఉద్దేశ్య కధనము	మన వారిప్పుడు మారన వెంకయ్య రచించిన				
	భాస్కర శతకములోని దురాత్మకుని స్వభావమును				
	గూర్చి తెలుసు కొందురు				
శీర్షికా ప్రకటన	<u>దురాత్ముని స్వభావము</u>		దురాత్ముని స్వభావము		
	ఊరక సజ్జనుండేదిగి యుండినన్నైన దురాత్ముకుండుని				
	ష్కారణమోర్వలేక యపకారము చేయుట వాని విద్యగా				
	చీరలు నూరు టంకములు చేసెడివైనను పెట్టెనుండగా				
	చేరి చినింగి పోగొరుకు చిమ్ముటకేమి ఫలంబు భాస్కరా !				
ఆదర్శరాచనము	పద్మమును భావయుక్తముగ రాగ యుక్తముగ	విద్యార్థులు వినుచుందురు			
	చదువుదును				
అనువాచకము	పద్మముకు చదువుటకు నిర్దేశించుదును	విద్యార్థులు తప్పులు			
		లేకుండా చదువుదురు			
పదవిభాగము	ఊరక సజ్జనుండు బదిగియుండినన్నైన				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాద్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	దురాత్మకుండు నిష్కారాణము ఓర్వలేక అపకారము చేయుట వాని విద్యగా, చీరలు నూరుటంకములు చేసేడివి. ఐనను పెట్టెన్ ఉండగా చేరి చినింగి పోన్ కొరుక చ్మిటకు ఏమి ఫలంచు భాస్కరా ! ఇట్లు పద విభాగము చేయుట వలన పదములు తెలియును. ఒకదానిని ఇంకోక దానితో ముడికెట్టి పలుకుదురు. కనుక పదవిభాగముకై ఆసక్తి వుంచవలెను				
	పద్మమును చదివి పద విభాగము చేసిన తర్వాత విద్యార్థులకు ఎంతవరకు అర్థమైనచో ప్రశ్నించుము ? సర్జనుడు ఎట్లా వున్నాడు ?	కొంత వరకు భావమును చెప్పుదురు ఏమి చేయక తనకు తాను ఒదిగి వున్నాడు			
సజ్జనుడు	సత్ – జనదు సజ్జనుడు		సజ్జనుడు వ్యతిరేక పదం		సజ్జనుడు వ్యతిరేకపదం?
	సత్ అనగా మంచి జనుడు అని అర్థము దీనికి వ్యతిరేక పదము సజ్జనుడు – దుర్జనుడు		సజ్జనుడు – దుర్జనుడు		
	దురాత్మకుడు – దుర్మార్గుడు దుర్జనుడు దుష్టుడు : ఇన్ని పేర్ల వీనిని పిలువ వచ్చును		దురాత్మకుడు, దుర్మార్గాడు దుర్జనుడు, దుష్టుడు	దురాత్మకుడు పర్యాయ పదములు	దురాత్మకుడు పర్యాయ పదములు?
	ఈ దుష్టునికి వున్న చెడ్డ గుణాలేమి ఎదుటి వానికి వున్నది తనకు లేదు. ఎదుటి వానివి పాడు చేస్తే తనకేమి రాదు. కానీ వాడుకూడా నాకు వలే లేకుండా పోవాలి. అనేదే వాడి ఆలోచన	ఓర్వలేక పోవుట			

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	అతను సాధువు. మంచివాడు ఎవరి జోలికి రాడు				
	వాని మీద నాకెందుకు పగ అనే ఆలోచన వుండద.				
	ఇటువంటి పనులు మీరు ఎక్కడైనా చూశారా ?				
	కొన్ని చెప్పండి ?	ప్రయత్నించుదురు			
	తరగతిలో బాగా చదువు విద్యార్థి తన దగ్గర వున్న				
	చక్కని ముత్యాల వంటి అక్షరాలతో వ్రాసుకున్న నోటు				
	పుస్తకాన్ని ప్రాణప్రదంగా చూసుకుంటూ వుంటాడు.				
	తరగతిలో మంచి మార్కులతో వుంటాడు				
	అతని ప్రక్కనే మార్కులు తక్కువ వచ్చు విద్యార్థి వుంటాడు				
	బాగా చదువువాడు ఏమీ చేయకపోయినావాడి కెందుకు				
	అన్ని మార్కులు రావాలనే ఈర్ష్యతో వుండి				
	ఏమి చేస్తాడో మీరె చెప్పండి ?	నోట్సు చింపి పడేస్తాడు			
	అట్లు చేయుట వలన అతనికి ఉపయోగం ఏమి?	ఏమి లేదు			
	తనలోని ఈర్ష్యాస్వభావాన్ని కాస్త శాంతింప				
	చేసుకుంటాడు				దుర్జనునికి ఉందు
	కానీవాడు చేయవలసిన పని తనలోని దుష్ట స్వభావాన్ని				గుణం ఏది?
	పోగొట్టు కొని, సత్ జనులతో స్నేహము చేయుట మంచి				
	గుణములను అలవరచు కొవాలి.				
	దుర్మాత్మకుడ సజ్జనునికి ఏమి చేశాడు ?	అపకారము			
	అపకారమునకు వ్యతిరేక పదమేమి ?	ఉపకారము	అపకారము–ఉపకారం		
	పైగా అపకారం చేయుటయే అతని విద్యగా				
	తలుస్తాడు				
	తనకు అలవాటైన పనిగా. అలా అపకారం				
	చేయుటయే అతని పనిగా. అదే తనకు				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	ఆనందాన్నిచ్చేదిగా చేస్తూవుంటాడు.				
	కవి ఈ దుర్జనుడి స్వభావానికి సరిపోయేట్లుగా				
	ఒక దృష్టాంతం చెప్పాడు				
	దేనిని చిమ్మటతో పోలుస్తాడు				
చిమ్మట	దీన్ని సిల్వర్ ఫిష్ అని ఆంగ్లంలో అంటారు				
	కొత్త బట్టలు వీనిబారి పడకుండా (కలరావుండలు)				
	నేఫ్తలీన్ బాలుని పడవేస్తాం	పెట్టెచేరి చినింగిపో			
	అది ఏం చేస్తుంది ?	గొరుకును			
	వేనిని గొరుకును ?	చీరలను			
	చీరలు ఎంత ఖరీదయినవి ?	నూరుటంకములు			
టంకములు	పూర్వ కాలములో నాణెములను				
	టంకములు దీనారాలు, మొహిరీలు				నాణేములను
	అని పేర్లతో పిలిచేవారు ?				ఏయేపేర్లతో
	ఆ రోజులలో నాణేమునకు ఇప్పుడు				పిలిచేదరు ?
	ఖరీదు చాలా ఎక్కువ				
	నూరుటంకములు – నూరు నాణేములు				
	ఇట్లు చేయుట వలన ఏమి ఫలమును పొందెను	నిష్ఫలము			
	అట్లే దుర్మాత్మునికి ఏమి ఉపయోగముండదు				
	కానీ ఇతరులకు అపకారము చేయును				
	ఈ పద్యము ద్వారా మనము ఏమి తేలుసుకున్నాము	దుర్జనుని స్వభావం			
	ఇటువంటి పద్యము మీరు ఎక్కడైనా విన్నారా ?				
	విద్యచే భూషితుండయి వెలయు చున్న				
	దొడరి వర్జింపనగుజుమీ దుర్జనుండు				
	చారు మాణిక్య భూషిత శస్తమస్త				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	కంబయిన పన్నగము భయంకరము గాదే విద్యతో భూషితుడయినా కూడా చెడ్డగుణం వున్నవాని దగ్గరకు వెళ్ళరాదు. పాముకు పడగపై మణివున్న దని దానితో స్నేహం చేస్తామా ?				
అనుభూతి :	ఇతరులకు కీడు చేయరాదు అను భావమును కలిగియుందురు.				
అభిరుచి :	నీతిశ్లోకములు చదువుట యందు ఆసక్తి కనబరుచుదురు				
గృహకార్యం :	పద్యమును కంఠస్థము చేయుము. భావమును వ్రాయుము. మరికొన్ని దుర్జన స్వభావమును తెలుపు పద్యములను సేకరించుము				
	ఉపాధ్యాయురాలు మీ॥ రుక్మిణి		ప్రధానాచార్యులు సంతకం		

షుభాషితాలు - 9

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	మనం ఎవరిని గౌరవించాలి ?	పెద్దలను గురువులను			
	ఈ విషయాన్ని ప్రతిరోజు ప్రార్థన సమయంలో	తల్లిదండ్రులను			
	ప్రతిజ్ఞ చెప్పు కుంటూవుంటాము.				
	ఒకవెళ మనం నమస్కరించక పోతే ఏమి	వారిని చులకన చేసినట్లగును			
	జరుగును				
	అని ఎవరు తలచుదురు ?	నమస్కరింపనివాడు			
	కాని పండితుడు ఆ విషమునే పట్టించుకొనడు				
	వానిని గౌరవించిన. మనము మర్యాదతెలిసిన				
	వారిగా గుర్తింపబడుదుమ. లేనిచో మనకు				
	మర్యాద తెలియదని చూచినవారు గుర్తించుదురు				
	కనుక మనం గౌరవం ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా				
	గొప్పవారికి వచ్చు లాభం, నష్టము రెండూలేవు				
ఉద్దేశ్య కథనము	ఇదే విషయమును భాస్కర శతక కారుడు				
	చక్కని ఉత్పలమాలలో వర్ణించాడు				
	దానిని మనం తెలుసుకుందాం				
శీర్షికాప్రకటన	గుణములే పూజాస్థానములుకాని, పీఠములుకావు		గుణములే పూజాస్థానమలు		
			పీఠములు కావు.		
	పండితులైనవారు దిగువందగనుండగ నల్పుడొక్కడు				
	ద్దందతపీఠమెక్కిన బుధప్రకరంబులకేమి యెగ్గగున్				
	కొండొక కోతి చెట్టు కొన కొమ్మలనుండగ క్రింద గండభే				
	రుండ మదేభ సింహని కురుంబములుండవె చేరి భాస్కరా				
ఆదర్శవాచనము	పద్యమును భావస్ఫోరకముగ లయ బద్ధమున				
	చదువుదును	విందురు			
అనువాచనము	పద్యమును చదువుటకు నిర్దేశించుదును	పద్యమును చదువుదురు			

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
తృటిసంశోధనం	పద్యమును చదువుటో వచ్చు వుచ్చారణ దోషములను సవరించుదును. "గండభేరుండ మదేభ సింహనికురుంబము లుండవె" తెలుపును				
పదవిభాగము	పండితులైనవారు, దిగువన్, తగన్, ఉండగన్ అల్పుడు, ఒక్కడు, ఉద్దండతన్ పీఠము ఎక్కినన్ బుధప్రకారంబులకు ఏమి ఎగ్గగును (ఎగ్గు – అగున్) కొండొక కోతి చెట్టు కొనకొమ్మలన్. ఉండగ కింద గండభేరుండ మదేభ సింహనికురుంబములు ఉండవె. చేరి భాస్కరా				
పండితుడు	పండితుడు ఎక్కడవున్నాడు ? పండితుడు అనగా ఎవరు ? పర్యాయపదములు పండితుడు, బుధుడు, విద్యాంసుడు, మనీషి ప్రాజ్ఞుడు	దిగువందగ నుండగ బాగా చదివినవారు	పర్యాయపదములు పండితుడు, బుధుడు		పండితుడు,
పర్యాయ			విద్యాంసుడు, మనీషి ప్రాజ్ఞుడు		పదములేమి ?
దిగువందగనుండగ	దిగువన్ – క్రిందను తగన్ – తగినట్లుగా ఉండగా – ఉండిన				
అల్పుడొక్కడు	అల్పుడు – ఒక్కడు – ఒకనీచుడు ఉద్దండతన్ – ఔద్ధత్యముతో నేను తగనా అనుభావముతో, ఆదిక్యతతో పీఠము – ఎక్కినన్ : ఉన్నతస్థానాన్ని అధిరోహించిన్పటికీ బుధ ప్రకరంబులకున్ ప్రకరశబ్దమునకు సమూహము అని అర్ధము		సమూహ వాచకపదాలు 1. ప్రకరములు		

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
			2. నికురుంబమలు		
			3. నివహము 4. గుంపు		
	సమూహవాచక శబ్దములు తెల్పుము		5. ఆవళి 6. సముచ్చయం		
	1. ప్రకరములు 2. నికురుంబమలు		7. సముదాయం		
	3. నివహంబు 4. గుంపు				సముహవాచక
శబ్దములేవి ?					
	ఏమి – ఏవిధమైనను				
ఎగ్గు– అగున్	ఎగ్గు – నింద పండితుల విషయలలో అనాదరం				
	అని చెప్పవచ్చును		ఎగ్గు – నింద		
	అగును – అవుతుంది				
	ఉన్నత పీఠము నీచుడు ఎక్కినను పండితులకు				
	అనాదరము వుండదని భావము				
	భాస్కర శతక కర్త మారన వెంకయ్య ఈ విషయమునకు				
	చక్కని దృష్టాంతమును చెప్పినాడు				
కొండొక కోతి :	కొండొక కొతి – ఒకానొత కొతి				
	కొతి – వనారము, ప్లవంగమము	కోతిక పర్యాపదము			వానరమునకు
	శఖామృగము	వాపనయే. ప్లవంగమము			పర్యాయపదము
		శాఖామృగమున, కపి.			లేవి
అ కోతి ఎక్కడ ఉన్నది ?	చెట్టు కొమ్మమీద ఉన్నది	ఎగ్గు–వింవి			
	చెట్టుకొన కొమ్మల మీద వున్నది				
	కోతులు కొమ్మచివర్లు పట్టు కు వ్రేలాడుతు వుంటుయి				వానరమునకు
గండబేరుండ	ఇక్కడ కొనకొమ్మ అనగా చిటారు కొమ్మన ఉన్నది				ప్యాయపదాలు ఏవి?
మదేభసింహ	అక్కడ ఎక్కి కూర్చోని క్రింది వానిని చూస్తోంది.				
నికురుంబము	క్రిందేమి వున్నాయి	గండభేరుండ మదేభసింహ	కోతికి పర్యాయపదాలు		
	గండభేరుండ మదేభసింహనికురుంబము	నికురుంబములు	వానరము, ప్లవంగము,		

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	గండభేరుండ మదేభము		శాఖామృగము, కపి		
	సింహము వున్నాయి				
	నికురుంబమనగా నేమి?	సమూహం			
	అని తెలుసుకున్నాం				
	గండభేరుండము – అది ఒక పెద్ద పక్షి				
	పక్షి జాతులలో మిక్కిలి పెద్దది				
	అందుకే పెద్ద వాళ్ళను, ఎక్కువ ప్రజ్ఞాపాటవం				
	గలవాళ్ళను గండభేరుండం గారు అంటారు				
	మదేభము మద – ఇభము				
	మత్తేభాము				
	మదించిన ఏనుగు				
	ఇభము – మత్తేభం సామజము		మతాంగము		
	కరి, గజము, నాగము, పర్యాయ పదములు		ఇభము, మత్తేభము		
	అడవికి రాజు – సింహం, మత్తేభం – మదించిన		సామజము, కరి, గజము		
	ఏనుగు ఎంతో బలశాలి. మద శబ్దము చేత		నానము, ఏనుగునకు		
			పర్యాయ పదములు		
	ఏనుగు 7 ప్రదేశములనుంచి సుగంధములతో కూడిన				
	ద్రవము వస్తుంది. చెక్కిళ్ళ, లలాటము				
	వీపు, మొదలగు ప్రదేశములనుండి మద స్రావము				
	జరుగును				
	కస్తూరి మృగం బొడ్డు నుండి విడివడిన పదార్థాలు				
	ఎంత ఖరీదైన సుగంధద్రవ్యమో, అట్లే బాగా ముదురయిన				
	ఏనుగు నుండి కూడా మదము స్రవించును				
	అందుచేతనే కవి దాని గొప్పదనాన్ని తెలియజేయుటకు				
	మదేభము అన్నాడు.				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	ఏనుగు సింహముల కలయిక ఒక్కచోట చేర్చాడు. ఒక్కొక్కసారి సింహము వనరాజైనను మదేభకుంభస్థాన భేదన వైఫల్యాన్ని పొందుతుంది. సింహానికి ఒకనీతి వున్నది. అది ఆకలి అయినపుడే జంతువును వేటాడి చంపితింటుంది. తర్వాత దాని ప్రక్కన ఏజంతువున్నా కూడా తినదు. చంపదు రేపటికి దాచుకొనుట దానికి అక్కరలేదు మరుసటిదినమే తాజాగా ఆహారాన్ని సంపాదించుకుంటుంది. ఇక్కడ అంత శ్రేష్టమైన గుణవంతమైన జంతుప్రస్తావన చేయుట ద్వారా పరోక్షమున పండితులు గొప్పదానాన్ని తెలియజేయుట కవి ఉద్దేశ్యం	సింహాగూర్చి పది వాక్యము చెప్పుటకు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించుదును చర్చించుటకు అవకాశము ఇచ్చుదును.			
	విద్యార్థులతో మరికకొన్ని ఉదాహరణలను చెప్పుటకు ప్రోత్సహించుదును ప్రతి విద్యార్థితోను పద్మమును చదివించి భావమును చెప్పించుదు	విద్యార్థులు చర్చలో పాల్గొందురు విద్యార్థులు పద్మమును చదువుదురు, భావము చెప్పుము			
	కోతి ఒకచెట్టుపై కూర్చున్నంత మాత్రాన కింద సంచరించే గండభేరుండములకు మదపుటేనుగులకు సింహాలకు వచ్చిన తక్కు వదనము ఏమియు లేదు అదేవిధంగా పండితులైన వారు క్రింద కూర్చుని పామరుడు ఉన్నతాస్థానముపై కూర్చోనినంత మాత్రమున అపండితుని కేమీ అల్పత్వము రాదు. అతని గౌరవము తగ్గదు.				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
అభిరుచి	చక్కని దృష్టాంతములను తెలుసుకొనుటకు ఉత్సాహమును చూపుదురు భాస్కరశతక పద్మమును చదువవలెను నిశ్చయించుదురు.				
గృహకార్యము	1. పద్మమును కంఠస్థలము చేయించవలెను ? 2. భావమును వ్రాయుము ? 3. మరికొన్ని దృష్టాంతములను తేల్పుము ?	టీచరు సంతకం మీ ॥ రుక్మిణి	ప్రధానాచార్యుల సంతకం		

షుభాషితాలు - 10

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ప్రస్తావన	దానము ఎవరికి చేయవలెను ?	నిర్ధనునకు			
	ఇచ్చినధనము సద్వినియోగము చేయువాడు	అతని చేయు పనులను బట్టి			
	అని ఎట్లు తెలియదు !				
	కనుక మనము ఇచ్చిన ధనము సద్వినియోగ				
	పరచు వానికి ఇవ్వవలెను				
	ధనవంతునకే ధనము ఇచ్చిన ఏమి అగును	ఉపయోగనుండదు			
ఉద్దేశ్యక ధనము	మనము ఏదామైనను తగినవవారికి				
	ఇవ్వలెను దీనికే పాత్రదానము అందురు				
	ప్రయెజనకరమైన మేలు	ప్రయోజనకరమైన మేలు			
	సిరిగలవాని కెయ్యడం చేసిన మేలది నిష్ఫలంబగున్				
	నెరిగురిగాడు పెదలకు నేర్పున చేసిన నిష్ఫలంబగున్				
	వఱపున వచ్చి మేఘుడోక వర్షము వాడిన చేల మీదటన్				
	కురిసినగాక అంబంధల గుర్వుగ నేమిఫలంబు భాస్కరా !				
ఆదర్మవాచనము	పద్యమును చదువుదును				
	విద్యార్ధులు విందురు	విద్యార్ధులు విందురు			
అనువాచనము	విద్యార్ధులను చదువుటకు నిర్ధేశించుదును?	విద్యార్దులు చదువుదురు			
పదవిభాగం	సిరిగలవారికిన్, ఎంమ్మొడలలన్, చేసిన మేలు అది				
	నిష్ఫలంబగున్ నెఱి గుఱికాదు పేదలకున				
	నేర్పున చేసిన సత్ఫలంబగున్				
	వఱపున వచ్చి మేఘుడొక వర్షము వాడిన				
	చేలమీదటన్ కురిసినన్ కాక అంభుదులన్				
	కుర్వగన్ ఏమి ఫలంబు భాస్కరా		నిష్ఫలము - నిష్ఫలంభు		
నిష్ఫలంబగున్	నిష్ఫలము - నిష్ఫలంభు				
	సారము - సారంబు వలె వచ్చును				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	మువర్ణబనకు బందుపూర్వక చువర్ణబు				
	వచ్చును.				
	ఏది నిష్ఫలమగును	మేలు			
	ఎవరికి చేసిన మేలు ?	సిరిగలవానికి			ఎవరికి చేసిన మేలు
	సిరిగలవాడు అనగా ఎవరు ?				నిష్ఫలంబగున్
	సిరిఅనగా సంపద				
	శ్రీ ప్రకృతి – సిరి వికృతి		శ్రీ – సిరి		
	ధనవంతుడైన వానికి చేసిన మేలు నిష్ఫలము				
	ధనవంతుడు సహాముడు పొందవలసినవసరములో				
	వుండుదు. అతనికి ఏదైనా సహాయము చేసిన				
	అంతప్రయోనకారి గాదృ అని భావము				
నెటి గుటిగాను	నెటి ఎక్కువగా గుటిగాదు – సరియైనది కాదు				
పెదలకు చేసిన	పెదవారికి చేసిన సహమయు ప్రయోజనకరి		గుటికాదు – సరియైనది కాదు		
మేలది సత్ఫాలంబగున్	మేలు అనిన సహాయము అని చెప్పుకొనవలెను				
	సిరిగలవాడు – అన్నివిధముల సహకారము గలవాడు				
	పేదవాడు – అన్ని విధముల సహాయము సహాకారము				
	లేని వాడు				
	అట్టివానికి ఏవిధమైన మేలు చేసిన ప్రయోజన				ఎవరికి సహాయం
	మును కలిగించును గాని సిరిగలవానికి ఎందుకు				చేయాలి ?
	అతనికి సహాయమునందించుటకు ఎందరో ముందుకు				
	వస్తారు. అవసరమేరాదు. ఒకవేళ వచ్చిన		సత్ఫలము – నిష్ఫలము		
	శతకోటి మందిలో మనం ఒక్కర మవుమము				
వఱపున వచ్చి	సత్ఫలంబు – నిష్ఫలంబు				
	నిష్ఫలమునకు వ్యతిరేక పదం ?	సత్ఫలము			
భాస్కరా	వఱపున : పొడిగా వున్నప్పుడు				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	మేఘుడు వచ్చి ఒక ఎండిన పొలం పై				
	వర్షం కురిస్తే జీవం పోసుకుంటుంది పొరాకు				
	తోడిగి, పచ్చదనంతో కళకళాలాడుతుంది				
ఆంబుధుల	అదే వర్షం	అంబుధిపై			
	ఎక్కడకురిసిన ఉపయోగముండదు				
	అబుంధి అనగానేమి ?				
	అంబు అనగానీరు, నీటికి నిలయము				
	సముద్రము. అంబుజాక్షి, అంబునీరు				
	నీటియందు పుట్టినది, అంబుజము పద్మము				
	నీటికి నిలయము – సముద్రము అంబుజములో				
	సరస్సులో వుండును అంబుజాకరము, పద్మాకరము				
	అనగా సరస్సు, నీరు సరస్సల్లోను, నదుల్లోను,				
	వుండును గానీ చివరకు ఆశ్రయం సముద్రం అని చెప్పడం				
	నాభావం				
	అంబుధి అను దానికి పర్యాయపదాలు జలనిధి,				
	పయోధి, వారధి, సముద్రం, సాగరం, సంద్రం. పమోనిధి.				
	సముద్రంలో ఉప్పునీరు వుంటుంది దానిలో				
	వాననీరు ఎంత కురిసిన అంత వ్యర్థం				
	అదే పంట పొలాలపై కురిసిన సదుపయోగం				
	పర్జన్య ః క్వచిత స్థలే వర్షతి క్వచిల్				
	జలే వర్షతి				
	మేఘూలు స్థలభాగముపై కురిసిన సారమంత				
	మగు నేల నీటి పై కురిరసిన మేమి లాభం				
సారాంశని ఫ్కాసనము	మేలు ఎవరికి చేయాలి	పేదలకు			
	మేలు ఎవరకి చేయరాదు	ధనికులకు			

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	ఎందుకు వారికి అవసరం లేదు ?	వారికి సహాయాపేక్షవుండదు			
	పేదలకు ఎందుకు అవసరం?	వారికి ఏవిధమైన దారి వుండదు.			
	అంబుధిలో వాన కురిసిన ఎందుకు వృథా ?	సుముద్రపునీరు ఉప్పు			
		అక్కడ నీరు ఉపయోగపడదు			
	ఎక్కడ వర్షం అవసరం ?	పంట పోలాలకు			
	అంబుధి అను దానిని పర్యాయ పదాలు		పర్యాయపదములు		
	జలనిధి, పయోధి, వారిధి		సముద్రం – అంబుధి		
	సముద్రం, సాగరం, సంద్రం, పయోనిధి		జలధి, జలనిధి		
			వారిధి, పయోధి		
			పయోనిధి		
అనుభూతి :	పేదలకు సహాయము చేయవలెనను అనుభూతి				
అభిరుచి :	పర్యాయ పదములు తెలుసు కొనుటలో అభిరుచి				
గృహకార్యం :	1. సముద్రమునకు పర్యాయపదములు వ్రాయుము				
	2. పద్యమును కంఠస్థము చేయుము				
	3. భావమును వ్రాయుము				
			ప్రధానోపాధ్యాయుని సంతకం		
		ఉపాధ్యాయుని సంతకం			
		మీ ॥ రుక్మిణి			

శతక కర్తలు వ్యాకరణంశాలు

శతకములు మధ్యకాలమునుండి ఎక్కువగా ప్రచారములోనికి వచ్చినవి
ప్రబంధ కవులు ఎక్కువ ఈ శతములను వ్రాసిరి
ఈ శతకములలో భక్తి శతకములు నీతి శతకములు ఎక్కువగా లభించుచున్నవి.

భక్తి శతకములు	కర్తలు	మకుటం
1. శ్రీ కృష్ణ శతకం	-	కృష్ణా
2. కాళహస్తీశ్వర శతకం	ధూర్జటి	శ్రీ కాళహస్తీశ్వరా
3. ఆంధ్రనాయక శతకం	కాసులపురుషోత్తం కవి	చిత్ర చిత్ర ప్రభావ దాక్షిణ్య భావ హతవితముత జీవ శ్రీ కామఆంధ్రదేవ
4. రామలింగేశ్వర శతకం	అడిదం సూరకవి.	
5. సర్వేశ్వర శతకం	యదా వాక్కుల అన్నమయ్య	
6. కుక్కుటేశ్వరశతకము	కుచిమంచి తిమ్మన	
7. నరసింహాశతకము	భూషణ వికాస శ్రీధర్మ - పురనివాస దుష్ట సంహార నరసింహా - దురత దూర	
8. దాశరథీశతకం	కంచెర్లగోపన్న దాశరథీ కరుణాపయోనిధీ	
9. చౌడప్ప శతకము	చౌడప్ప	కవిచౌడప్ప

నీతి శతకములు	కర్తలు	మకుటములు
వేమన శతకము	వేమన	విశ్వదాభిరామ వినురవేమ
భాస్కరశతకము	మారద వెంకయ్య	భాస్కరా
సుమతి శతకము	బుద్దేన	సుమతీ
సత్యవ్రత శతకము	గురజాడ	
కుమార శతకము		కుమారా
కుమారీ శతకము		కుమారీ

కొన్ని ప్రధానమైన శతక పద్యములు

1 పెద్దలు విచ్చేసినచో
బద్ధకముననైన దుష్ట పద్ధతికైనన్
హద్దేఱిగి లేవకున్నను
మోద్దు వలేంజూతురతిని ముద్దు కుమారా

2. అమ్మకు రెండబ్బకురేం
డిమ్మ హి ఱిట్టించు కూతురెందుకు: ధరణీ
బ్రిమ్మరి పుట్టక పోయిన
నిమ్మళమని యంద్రుజనులు నిజము కూమారీ

3. నీవే తల్లి వి దండ్రివి
నీవే నాతోడు నీడ నీవే సఖుడా
నీవే గురుడవు దైవము
నీవే పతియు గతియు నజముగ కృష్ణా

4. అడవిపక్షుల కెవ్వడాహార మిచ్చెను
మృగజాతి కెవ్వడు మేత బెట్టె
వనచరాదులకు భోజన మెవ్వడిప్పించె
జెట్ల కెవ్వడు నీళ్ళు చేదిపోసె
స్త్రీన గర్భమున శిశువునేప్పడు పెంచే
ఫణులకెవ్వడు పోసె బరగపాలు
మధుపాళికెవ్వడు మకరంద మొనరించె
బసులకెవ్వడోసంగె బచ్చిపూరి
జీవకోట్లను పోషింపనీవెగాని
వేఱెయొక దాత లేడయ్య వెదకి జూడ
భూషణన వికాస శ్రీధర్మపుర నివాస
దుష్ట సంహారనరసింహదురితదూర

5. శ్రీరఘురామ చారుతులసీదళధామ శమక్షమాదిశ్చం
గారగుణాభిరామ త్రిజగన్నుతశౌర్య రమాలలామ దు
ర్వారకబంధ రాక్షస విరామ జగజ్జన కల్మషార్ణవో
త్తారకనామ భద్రగిరి దాశరథీ? కరుణాపయోనిధీ

మీ రుక్మిణి

పాఠ్యప్రణాళిక - 1 పరవస్తు చిన్నయసూరి

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ఉన్ముఖీకరణము :-	విద్యారులను ప్రశ్నించుట ద్వారా పాఠం గ్రహించుటకు సంసిద్ధులను చేయుట విద్యార్థులనుండి సమాధానములను రాబట్టును				
	మీరు మంచి మంచి కథలను ఎలా నేర్చుకుంటారు?	అమ్మమ్మ తాతయ్య లాంటి పెద్ద వాళ్ళు చెబుతుంటే విని నేర్చుకుంటాం.		ప్ర శ్నో త్త ర ప ద్ధ తి	
	ఇంకా ఎలా నేర్చుకుంటారు?	కథల పుస్తకాలను చదివి నేర్చుకుంటాం.			
	పిల్లలు ఎక్కువగా ఇష్టపడే కథలు ఏవి?	నీతి కథలు, జానపద కథలు			
	నీతి కథలు వల్ల మీరు ఏమి నేర్చుకుంటారు?	నీతి విషయాలను తెలుసుకుంటాం.			
శీర్షికా ప్రకటన	ప్రాచీన కాలమునుండి మన దేశ సంస్కృతిలో అనేక మంది గురువులు, కవులు రచయితలు తమ శష్యులకు నీతి కథల ద్వారా అనేక విషయాలను బోధించారు.		నీతి కథలు రచయితలు		
	వారిలో ప్రముఖులు ‘పరవస్తు చిన్నయసూరి’	విద్యార్థులు గ్రహించెదరు.			
రచయిత పరవస్తు చిన్నయసూరి	పరవస్తు చిన్నయసూరి జన్మ స్థలము తమిళనాడులోని శ్రీ పెరంబుదురు. తల్లి శ్రీనివాసాంబ. తండ్రి వెంకటరామానుజాచార్యులు. చిన్నయసూరి సంస్కృత, ఆంధ్ర తమిళ భాషలలో విద్వాంసుడు. ఈయన 19వ శతాబ్దంలోని రచయిత.		కవి : పరవస్తు చిన్నయసూరి కాలము : 19వ శతాబ్దం జన్మ స్థలం : శ్రీ పెదంబుదురు		1. శ్రీపెంబుదురు ఏ రాష్ట్రంలో వుంది?
	చిన్నయసూరి జన్మస్థలం ఏది?	శ్రీ పెదంబుదురు			
	చిన్నయసూరి వ్యాకరణ, తర్క, మీమాంస అలంకార వంటి శాస్త్రాలలో విద్వాంసుడు. చిన్నయసూరి భాషకు వ్యాకరణానికి సంబంధించిన అనేక గ్రంధాలను రచించాడు. వాటిలో ముఖ్యమైన గ్రంధం బాల వ్యాకరణం. ఇతర గ్రంధములు : ఆంధ్రశబ్దాను శాసనము, పద్యాంధ్ర				2. చిన్నయసూరి రాసిన గ్రంధాలలో ముఖ్యమైన వ్యాకరణ గ్రంధం ఏది?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	వ్యాకరణము, అక్షరగుచ్ఛము, విజభక్తిబోధిని మొ॥నవి				
	.నూరు పద్యాల సంకలన గ్రంధంల నీతి సంగ్రహం				
	సూరి రచించిన మరో గ్రంథం.				
పంచతంత్రము	సంస్కృత భాషలో విష్ణుశర్మ అనే పండితుడు రచించిన				3. పంచతంత్రం అనే
గ్రంధం					
	పంచతంత్రం ఆధారంగా చిన్నయసూరి రచించిన గ్రంధం				ఎవరిచే
రచించబడినది?					
	నీతి చంద్రిక విష్ణుశర్మ రచించిన పంచతంత్రం అనే		గ్రంధాలు – బాలవ్యాకరణం		
	గ్రంధములో ఐదు భాగాలుంటాయి. సుదర్శనదనే రాజు		ఆంధ్రశబ్దాను శాసనము,		
	విష్ణుశర్మను తన కుమారులకు విద్య నేర్పడానికి				
	ఆయన వారికి 'పంచతంత్రం' ద్వారా అనేక నీతి		విభక్తి బోధిని		
	పద్యాంధ్ర వ్యాకరణమువిషయాలను బోధిస్తాడు.				
	చిన్నయసూరి 'పంచతంత్రం' ఆధారంగా మిత్ర లాభం,		పంచ అనగా ఐదు.		4. నీతి చెంద్రికలోని
	మిత్ర భేదంఅనే రెండు భాగాలను నీతి చంద్రిక	పంచతంత్రం ఆధారంగా	పంచతంత్రం ఆధారంగా		భాగాలు ఏవి?
	అను పేరుతో రచించారు.మిత్ర లాభం,	మిత్ర లాభం, మిత్ర బేధం అను	మిత్ర లాభం, మిత్ర బేధం అను		
	మిత్ర భేదం ఏ గ్రంధాల ఆధారంగా రచించారు.	భాగాలను రచించబడ్డాయి.	భాగాలను రచించబడ్డాయి.		
పునరావలోకనము	చిన్నయసూరి ఏ శతాబ్దానికి చెందినవాడు?	19వ శతాబ్దానికి.			
	చిన్నయసూరి తల్లిదండ్రులు ఎవరు?	తల్లి శ్రీనివాసాంబ,			
		తండ్రి వేంకట రామానుజాచార్యులు			
	చిన్నయసూరి ఏఏ బాషలో విద్వాంసుడు?	సంస్కృతము, తెలుగు, తమిళము			
		మొదలైన బాషల్లో విద్వాంసుడు.			
	చిన్నయసూరి వ్రాసిన కొన్ని గ్రంధాలను తెల్పండి?	బాల వ్యాకరణము, నీతిచెంద్రిక			
నియోజనము	చిన్నయసూరి జీవిత విశేషాలను ఆయన వ్రాసిన				
	గ్రంధాలను వివరించండి?				
			కొందరు రచయితల పేర్లును		
			వారివివరములను పట్టిక		
			ద్వారా తెలియచేయవలెను		

పాఠ్య ప్రణాళిక

సామాన్య ఉద్దేశ్యములు :-

విషయజ్ఞానము :- నీతి కథలకు సంబంధించిన జ్ఞానాన్ని పొందుతారు.

భాషాజ్ఞానము :- పదముల పరిచయము కఠిన పదములకు అర్ధములు తెలుసుకొనుట ద్వారా బాషాజ్ఞానాన్ని పొందుతారు.

సాహిత్య జ్ఞానం :- విద్యార్థులు నీతి కథలు జంతువుల పాత్రల ద్వారా తెలియజేయుట వలన వాటిని చదివి సాహిత్య జ్ఞానాన్ని పొందుతారు.

ప్రత్యేక ఉద్దేశ్యములు :-

1. **జ్ఞానము** :- సులభమైన నీతి కథలను చదవటం ద్వారా జ్ఞానము పొందుతారు.
2. **జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుట** :- నీతి కథలను చదవటం ద్వారా తమకు తెలిసిన నీతి విషయాలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటారు.
3. **అవగాహన** :- నీతి విషయాల కథలను చదవటం వలన పొందిన నీతిని గురించి అవగాహన కలిగి వుంటారు.
4. **వివరించుట** :- నీతి కథల ద్వారా వాటిలోని నీతి విషయాలను సంధర్బోచితముగా వివరిస్తారు.
5. **వినియోగం** :- నీతి కథలలో చదివిన విషయాలను తగిన సమయాలలో వినియోగించుకుంటారు.
6. **నైపుణ్యం** :- అనేకములైన నీతి విషయాలను తెలుసుకొని నైపుణ్యాన్ని కలిగి వుంటారు.

పాఠ్యప్రణాళిక - 2 కొత్తగా వచ్చినా వారిని నమ్మరాదు

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	బోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకనము
ఉన్ముఖీకరణము	విద్యార్థులను ప్రశ్నించుట ద్వారా పాఠమును			ప్ర	
	గ్రహించుటకు సింసిద్దులను చేయును.			శ్నో	
	విద్యార్థుల నుండి సమాధానములను రాబట్టును.			త్త	
	మనం ఇది వరకు చూడని వారిని,			ర	
	మనకు తెలియనివారిని ఏమంటారు?	కొత్త వారు అంటారు		ప	
	అటువంటి కొత్తవారు మన యింటికి వచ్చినపుడు			ద్ధ	
	మనం నమ్మవచ్చా?	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు		తి	
	అటువంటి వారు వచ్చినపుడు మనం ఎలా ఉండాలి?	చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి			
	కొత్తవారిని నమ్మితే ఏమి జరుగుతుంది?	ప్రాణాపాయం కలుగుతుంది.			
శీర్షికా ప్రకటనము	కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మితే ఏమి జరుగుతుందో	"కొత్తగా వచ్చిన	"కొత్తగా వచ్చిన		
	ఈ నీతి కథ ద్వారా మీరు తెలుసుకుంటారు.	వారిని నమ్మరాదు"	వారిని నమ్మరాదు"		
పాఠ్యంశము	విద్యార్థులు పాఠమును గురించి గ్రహించెదరు.				
భాగీరథీ నదీ తీరమున					
పెద్ద జువ్వి చెట్టు కలదు.					
చెట్టు తొర్రలో ఒక ముసలి					
గ్రద్ద నివసిస్తూ ఉండేది.					
ముసలితనం వల్ల దాని					
గోళ్ళు కూడా పాడైపోయినాయి.					
ఆ గ్రద్ద దీనావస్థను చూచి					
ఆ వృక్షం పై ఉన్న పక్షులు					
తమ పిల్లలకై తెచ్చుకున్న					
ఆహారములో కొంచెము					
ఆగ్రద్ద కూడా పెడుతుంది					

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ఆ శబ్దానికి గ్రద్ద మేల్కొని “ఎవరక్కడ” అని ప్రశ్నించగానే వెంటనే పిల్లి ‘అయ్యో’ ఈ గ్రద్ద కంటిలో పడినాను.					
ఆదర్శ వాచనము	పాఠ్యాంశమును విరామాది చిహ్న పూర్వకముగా ఆదర్శవాచనమునుచేయును.				
అనువాచకము	విద్యార్థులచే అనువాచనము చేయించును	ఆదర్శవాచనమును విని, అనువాచనము చేయుదురు.			
	ప్రశ్నోత్తర పద్ధతి ద్వారా పాఠమును బోధించును. భాగీరథీనదీ తీరాన ఏ చెట్టుకలదు? ఆ చెట్టు తొర్రలో ఏది నివసిస్తూ ఉండేది? ముసలితనం వలన దాని గోళ్ళు ఏమయ్యాయి.	అవగాహన చేసుకొందురు పెద్ద జువ్వి చెట్టు కలదు ఒక ముసలి గ్రద్ద నివసిస్తూ ఉండేది. పాడైపోయాయి	భాగీరథీ అను పేరు గలనది. భాగీరథీ – గంగానది, తీరం – గట్టు, తొర్ర – చెట్టులోగల రంధ్రము. ముసలిదైన గ్రద్ద – ముసలిగ్రద్ద గోరు – ఏకవచనము గోళ్ళు – బహువచనము చెట్టులో గల రంధ్రమును పటము ద్వారా ప్రదర్శించుట		జభాగీరథీ తీరాన ఏ చెట్టుకలదు? చెట్టు పై ఎలాంటి గ్రద్ద నివసిస్తుంటుంది?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
దీనావస్థ	ఆ గ్రద్ద ఎలా ఉండేది?	దీనావస్థలో ఉండేది	దీనావస్థ – దరిద్రదశ	ప్ర	1. గ్రద్దకు ఆహారం
వాక్య ప్రయోగం	అనాథలు తల్లిదండ్రులులేక దీనావస్థలో ఉంటారు.	దీనావస్థలో తమ	దీన – అవస్థ	శ్నో	ఎవరు పెట్టేవారు?
	వున్న గ్రద్దను చూచి పక్షులు ఏమి చేసేవి?	పిల్లలకోసం తెచ్చుకున్న	ఏ.వ – బ.వ	త్త	
		ఆహారములో కొంచెం ఆ	పక్షి – పక్షులు	ర	
		గ్రద్దకు కూడా పెడుతుండేవి.	ప్రకృతి – వికృతి	ప	2.ఒక రోజు పక్షులన్నీ
	పక్షులన్నీ ఆహారానికి వెళ్ళిపోయిన తరువాత ఏది వచ్చింది?	ఒక పిల్లి వచ్చింది	పక్షి – పక్కి	ద్ధ	ఎక్కడికి వెళ్ళాయి?
మ్రాను – అవగాహన	ఆ పిల్లి దేనికోసం వచ్చింది?	మ్రానుపై ఉన్న పక్షి పిల్లలను	వికృతి – ప్రకృతి	తి	
		తినడానికి వచ్చింది	గ్రద్ద – గృధ్రము		
	పిల్లి రావటాన్ని చూచి పక్షి పిల్లలు ఏమి చేశాయి?	భయంతో అరచినాయి			
	ఆ శబ్దానికి ఏమైంది?ఏమని ప్రశ్నించింది.	గ్రద్ద మేల్కొని ఎవరక్కడ	మ్రాను – చెట్టు, వృక్షము		
		అని ప్రశ్నించింది?			
ఎవరక్కడ –సంధిజ్ఞానం	పిల్లి ఏమని అనుకొన్నది?	అయ్యో! ఈ గ్రద్ద కంటిలో	ఎవరు– అక్కడ –		3. పిల్లిని చూచి గ్రద్ద
		పడినాను అనుకున్నది	ఎవరక్కడ		ఏమని ప్రశ్నించింది?
పునరావలోకనము	భాగీరథీ నదీ తీరములో జువ్వి చెట్టుపై ముసలి గ్రద్ద కలదు	వ్యతిరేకపదములు			
	ముసలితనం వల్ల ఆ గ్రద్ద దీనావస్థలో ఉండడం చూచి		ఆహారము – నిరాహారము		
	పక్షులు తమ ఆహారంలో కొంచెం పెడుతుండేవి. ఒక		శబ్దము –నిశ్శబ్దము		
	రోజు ఒక పిల్లి పక్షి పిల్లలను తినడానికి రాగా పిల్లలు		పెద్ద – చిన్న		
	భయంతో అరిచినాయి. గ్రద్ద ఎవరక్కడ అని ప్రశ్నించగానే		రాక – పోక		
	పిల్లి అయ్యో! గ్రద్ద కంటిలో పడ్డాను అనుకున్నది.		భయము – నిర్భయము		
	ముసలి గ్రద్ద ఎలా ఉండేది?	గోళ్ళు పాడైపోయి ఉండేది గ్రద్ద			
	పక్షులు గ్రద్దకు ఎందుకు ఆహారం పెట్టేవి?	దీనావస్థను చూచి ఆహారం పెట్టేవి.			
	పిల్లి ఎందుకు వచ్చింది?	పక్షి పిల్లలను తినడానికి వచ్చింది			
నియోజనము	విద్యార్థులలో జట్లుగా విభజించి పాఠ్యాంశములోని				
	పదములలో గల ఏకవచన, బహువచన పదములను				
	గుర్తింపజేయవలెను.				

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
గృహకార్యం	పాఠ్యంశములోని గ్రద్దను గూర్చి వ్రాయండి. జువ్విచెట్టు ఎక్కడ ఉన్నది? ఒక రోజు పక్షులన్నీ ఎక్కడికి వెళ్ళాయి? పిల్లి గ్రద్దను చూసి ఏమనుకున్నది?				

పాఠ్యప్రణాళిక - 3

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ఉన్ముఖీకరణము	పూర్వజ్ఞాన పరిశీలన				
	ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను ప్రశ్నించుట ద్వారా పూర్వజ్ఞానమును పరిశీలించి పాఠమును గ్రహించుటకు సంసిద్ధులను చేయును.	విద్యార్థులు పాఠమును గ్రహించుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు.		ప్ర శ్నో త్త ర ప ద్ధ తి	
	ముసలిగ్రద్ద ఎక్కడ నివసించేది?	జువ్వి చెట్టు తొర్రలోని నివసించేది			
	పక్షిపిల్లలు ఎందుకు అరిచాయి?	తామున్న చెట్టుపైకి పిల్లి రావడము చూచి భయంతో అరిచాయి.			
శీర్షికా ప్రకటనము	ఇప్పుడు మీరు "కొత్తగా వచ్చినవారిని నమ్మరాదు" అనే పాఠంలోని తరువాతసభాగాన్నిఇ తెలుసుకుంటారు.	పాఠమును గూర్చి తెలుసుకుంటారు.	"కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు"		
పాఠ్యాంశము అయినదేదో అయనది. ఇప్పుడు నేను అసలు భయపడకూడదు. రోటిలో తలపెట్టి రోకలి దెబ్బకు భయపడటమెందుకు? అని మనస్సులో అనుకుంటూ "అయ్యా నమస్కారము" అని అనగానే గ్రద్ద "ఎవరు నువ్వు" అనెను.					

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
నేనిక్కడ ఉన్న గంగలో నిత్యము స్నానము చేయుచు మాంసాహారాన్ని తినుటమాని చేయుచున్నాను --- -------------- ఎన్నోసార్లు విన్నాను.				ప్ర శ్నో త్త ర ప ద్ధ తి	
ఆదర్శ వాచనము	ఉపాధ్యాయుడు విరామాది చిహ్నపూర్వకముగా ఆదర్శవాచనము చేయును.				
అనువాచనము	విద్యార్థులచే అనువాచనము చేయించును	విద్యార్థులుఆదర్శవాచనమును వినిఅనువాచనము చేసెదరు.			
	ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్యాంశమును బోధించును.	విద్యార్థులు అవగాహన చేసుకొనుచున్నారు.			
	గ్రద్దను చూచి పిల్లి ఏమనుకొన్నది?	భయపడకూడదని అనుకొన్నది.			
	గ్రద్దను చూచి పిల్లి ఏమన్నది?	అయ్యా, నమస్కారం అన్నది.			
నానుడులు అయినదేదో అయినది రోటిలో తలపెట్టి రోకలి	గ్రద్ద ప్రశ్నకు పిల్లి ఏమని సమాధానం మిచ్చింది?	నేనొక పిల్లిని నా పేరు దీర్ఘకర్ణము అని చెప్పింది.	పాఠ్యభాగము నందలినానుడుల భవమును తెలుపవలెను.		
పోటుకు భయపడటమెందుకు	పిల్లిమాటలకు గ్రద్ద ఏమన్నది?	పిల్లవా? నువ్వు ఒక్క క్షణం కూడా వుండటానికి వీలులేదు వెంటనే వెళ్ళిపో అన్నది.	అయినదేదో అయినది జరుగవలసినదేదో జరిగిపోయినది.		పిల్లి పేరేమిటి?
	గ్రద్ద పిల్లిని ఏం చేస్తానన్నది?	"నిన్ను చంపేస్తాను, ఇదిగో చూడు నా దెబ్బ" అన్నది.	రోటిలో తలదూర్చి రోకలి పోటుకు భయపడతామా రోటిలో తలపెట్టి రోకలిపోటుకు భయపడితే ప్రయోజనంలేదని.		పిల్లిని గ్రద్ద ఏం చేస్తాన్నది?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
			దొంగ చాటుగావచ్చి		
			ఆపదకలుగుతుందనిఅనుకుంటే		
			ప్రయోజనంలేదని భావం		
	గ్రద్ద మాటలకు పిల్లి ఏమని సమాధానమిచ్చింది?	“ముందు నే చెపే		ప్ర	పిల్లి నిత్యము
		మాటలు వినండి తరువాత			
		తోచినట్లు చేయండి”			
		అని అన్నది.”			
నేనిక్కడ – సంధిజ్ఞానము	తాను ఏమి చేస్తున్నానని పిల్లి చెప్పింది?	నేనిక్కడ గంగలో నిత్యమూ	నేను–ఇక్కడ –	శ్నో	ఏమి చేసేది?
చాంద్రామణ వ్రతము	చంద్రాయణవ్రతం అనగా చంద్రుని గురించి	స్నానమూ చస్తూ మాంసాహారాన్ని	నేనిక్కడ	త్త	
	చేసే వ్రతము. అంటే చంద్రుడు నెలలో పెరిగి తరుగు	మానివేసి చాంద్రాయణ వ్రతాన్ని	మాంస–ఆహారము	ర	
	నట్లుగా ఆహారాన్ని పెంచుతూ, తగ్గిస్తూ తీసుకొంటూ	చేస్తున్నానని చెప్పింది.	–మాంసాహారము	ప	పిల్లి చేసే వ్రతం
	చేసే వ్రతాన్ని చాంద్రాయణ వ్రతం అంటారు.	తెలుసుకొంటారు	ప్రకృతి–వికృతి	ద్ధ	పేరేమిటి?
	పిల్లి గ్రద్ద గొప్పతనం ఎలా తెలుసుకొన్నది?	పక్షులు చెప్పు కొంటుండుగా	స్నానము–తానము	తి	
		ఎన్నో సార్లు విని తెలుసుకొంది.	భోగీరధీ –		
దర్శనం	పిల్లి ఎందుకు గ్రద్దవద్దకు వచ్చింది?	గ్రద్ద యొక్క దర్శనం	గంగ, జాహ్నవి గంగానదికి		
			గల మరికోన్ని పేర్లు		
		చేసుకోవడానికి వచ్చింది.	వ్రతం – ఏకవచనం		
	పిల్లి గ్రద్ద దర్శనానికి ఎలా వచ్చింది?	ధైర్యంతో	వ్రతాలు – బహువచనం		పిల్లి గ్రద్ద
పునారావలోకనము	పిల్లి గ్రద్దకు భయపడరాదని అనుకొని, గ్రద్దకు	విద్యార్థులు శ్రద్ధగా	దర్శనం – చూపు		గొప్పతనం ఎలా
	నమస్కరించింది. గ్రద్ద నీవు ఎవరని అడగగా	వినుచున్నారు	పిల్లికిగల మరికొన్ని పేర్లు.		తెలుసుకుంది?
	నేను పిల్లిని . నాపేరు ధీర్గకర్ణము అని చెప్పింది.		మూర్జాలము, బిడాలము		
	అది విని పిల్లిని వెళ్ళిపొమ్మని లేకపోతే చంపేస్తానని				
	గ్రద్ద అంది. తాను గంగలో స్నానము చేసి,				గ్రద్ద దర్శనం
	మాంసాహరాము వదిలివేసి చాంద్రాయణ వ్రతం				చేసుకోవడానికి
	చేయుచున్నానని పిల్లి గ్రద్దతో పలికింది. ఇంకా				ఎవరు వచ్చారు?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాద్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	మీ గొప్పతనాన్ని పక్షులు చెప్పుకోగావిని				
	ధైర్యంతో మీ దర్శనానికి వచ్చానని చెప్పింది.				
మూల్యాంకణములు	పిల్లి పేరేమిటి?	దీర్ఘకర్ణము	వ్యతిరేకపదములు	ప్ర	
	పిల్లి ఏ వ్రతాన్ని చేస్తున్నానని చెప్పింది?	చాంద్రాయణ వ్రతాన్ని	ధైర్యం–అధైర్యం	శ్నో	
	పిల్లి గ్రద్ద దర్శనానికి ఎలా వచ్చింది?	ధైర్యంతో వచ్చింది	కొత్త–పాత	త్త	
నియోజనం	పాఠ్యభాగాన్ని చదివి ఖాళీలను పూర్తిచేయండి			ర	
	భోగిరధీ తీరంలో ------- చెట్టుకలదు.		తెలుగు భాషలో గల మరి	ప	
	పక్షి పిల్లలు భయంతో –అరచిన		కొన్ని నానుడులను, వాని	ద్ధ	
	శబ్దానికి --------- మేల్కొంది.			తి	
	పిల్లి ఏ వ్రతం చేసింది ----------------.		భావములను సేకరించి,		
	పిల్లి నిత్యం -----------లో స్నానం చేసింది.		ప్రదర్శించి విద్యార్థులకు		
			తెలుపవలెను.		

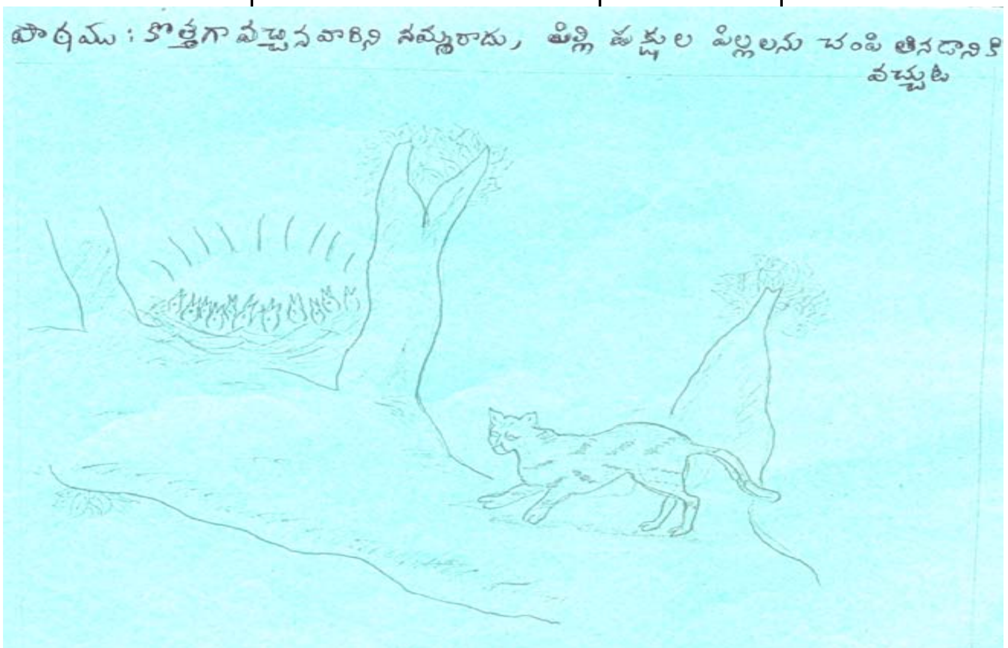

పాఠ్యప్రణాళిక - 4

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్ధి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ఉన్ముఖీకరణము	పూర్వజ్ఞాన పరిశీలన ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్ధులను ప్రశ్నించుట ద్వారా పూర్వజ్ఞానము పరిశీలించి పాఠమును గ్రహించుటకు సింసిద్ధులను చేయును.	సంసిద్ధులగుచున్నారు.	విద్యార్ధులు పాఠమును గ్రహించుటకు	ప్రశ్నోత్తర పద్ధతి	
	పిల్లి ఎలా జీవించేది?	నిత్యం గంగలో స్నానం చేస్తూ మాంసాహారాన్ని విడిచి జీవించేది.			
	పిల్లి చేసే వ్రతం పేరేమిటి?	చాంద్రాయణ వ్రతం			
	గద్ద గొప్పతనాన్ని పిల్లి ఎలా తెలుసుకుంది?	పక్షులు చెప్పుకుంటుండగా విని తెలుసుకుంది.			
శీర్షికా ప్రకటనము	ఇప్పుడు మీరు "కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు" అనే పాఠంలో తరువాత భాగాన్ని తెలుసుకుంటారు.	పాఠమును గూర్చి తెలుసుకుంటారు.	"కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు"		
పాఠ్యాంశము అన్నీ తెలిసిన మీరే ఇలా మాట్లాడడం	పాఠ్యభాగమును ఉపాధ్యాయుడు ఆదర్శవాచనము చేసి, విద్యార్ధులచే అనువాచనము చేయించును.	అనువాచనము చేయుదురు.			
న్యాయమా!నేను మీ అతిధిని, మిమ్ములను చూచుటకు వచ్చినాను.	పాఠ్యాంశమును బోధించును.	గ్రహించెదరు			
ఇంటికి వచ్చినా శత్రువులైనా పొమ్మనరే. ---------------- ----------------	గద్దను పిల్లి ఏమని అడిగింది?	అన్నీ తెలిసిన మీరే ఇలా మాట్లాడడం న్యాయమా అని అడిగింది.			
"బాధ పడకు కొత్తగా వచ్చిన స్వభావం తెలియదుకదా"	తాను గద్దను చూడటానికి అతిధిలా వచ్చానని పిల్లి చెప్పింది. ఇంటికి వచ్చిన శత్రువునైనా పొమ్మనరే. ఇది మీకు న్యాయమా? పాపమును				పిల్ల గద్దను చూడటానికి ఎలా విచ్చుంది?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
అందుకే అలా మాట్లాడినాను.	మూట కట్టుకుంటారు అన్నది పిల్లి.				
అతిథి – విశ్లేషణ	అతిథి అనగా ముందుగా చెప్పకుండా భోజన సమయానికి వచ్చే వ్యక్తి మన దేశ సాంప్రదాయంలో ఇంటికి అతిథిగా వచ్చినశత్రువునైనా పొమ్మనకుండా ఆతిధ్యమిచ్చి ఆదరించాలి. అందుకే నమ్మించడానికి పిల్లి అలా అంది.		అతిథి – తిథి, వారము లేకుండా బోజనానికి వచ్చేవాడు. శత్రువు – మిత్రుడు		అతిథి అంటే ఎవరు?
	పిల్లి యింకా ఏమంది?	మీకు న్యాయమా! పాపమును మూట కట్టుకుంటారు అన్నది.	పాపము – చెడ్డపని న్యాయము – అన్యాయము పాపము – పుణ్యము		
	పిల్లి చెప్పిన మాటలను గద్ద నమ్మిందా?	నమ్మింది			
	గ్రద్ద పిల్లితో ఏమన్నది?	నేను చెప్పిన మాటలలో నిజమున్నదని గద్ద పిల్లితో అన్నది.	నిజము–ఉన్నది– నిజమున్నది		చెట్టు పైన ఏమి వున్నాయి?
	నీ మాటలు నజమే అయినా కానీ పిల్లులకు మాంసం అంటే ఇష్టం కాబట్టి నేను మొదట నీ మాటలు నమ్మలేదని అంది.				
	పిల్లులకు ఏమంటే ఇష్టం?	మాంసం అంటే ఇష్టము			
	ఈ చెట్టుపైన పక్షి పిల్లలున్నాయి. అందుచేతనే నిన్ను పొమ్మన్నాను. అని గ్రద్ద అన్నది.				
	ఆ మాటలకు పిల్లి ఏమన్నది?	చెవులు మూసుకొని “రామరామ” అన్నది.			
	పిల్లి తన గురించి ఇలా చెప్పుకున్నది. మీరు నన్ను అనుమానించడంలో తప్పలేదు గత జన్మలో ఏ పాపం చేశానో ఈ పిల్లి జన్మ ఎత్తాను అని చెప్పుకుంది.				
గత జన్మ	గతజన్మ – జరిగిపోయిన జన్మ తను చేసిన		గతజన్న –జరిగిపోయిన జన్మ		గత జన్మలో పాపం

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	పాపము వలన పిల్లి లాగా జన్మించానని పిల్లి అంది.		ఏకవచనం – బ.వ		చేసింది ఎవరు?
	కనుక అడవిలో దొరికే పువ్వులు ఆకులు పండ్లతో		పిల్ల – పిల్లలు		
	క్షుద్బాధ తీర్చుకున్నానని చెప్పింది.		చెవి – చెవులు		
క్షుద్బాధ	క్షుత్తు అంటే ఆకలి. క్షుద్బాధ అంటే ఆకలి వలన బాధ.		ఆకు – ఆకులు		
	క్షుద్బాధ అంటే ఏమిటి?	ఆకలి బాధ	పువ్వు – పువ్వులు		
			కాయ – కాయలు		
	తనను నమ్మమని పిల్లి సాష్టాంగ				
	నమస్కారం చేసింది.		అష్ట – ఎనిమిది		
సాష్టాంగ నమస్కారం	ఎనిమిది అవయవాలతో బోర్లా నేలపై		స – అష్ట – సాష్ట–అంగ		
	పడుకొని నమస్కరించడాన్ని సాష్టాంగ		ఎనిమిది అంగములతో		
	నమస్కారం అంటారు.		అంగము– అవయవము		
	ఎనిమిది అంగాలు అనగా వక్షస్థలం, శిరస్సు,				
	దృష్టి, మనస్సు, వాక్కు, పాదాలు, చేతులు, చెవులు.				
	పిల్లి ఎలాంటి నమస్కారం చేసింది?	సాష్టాంగ నమస్కారం చేసింది			
	ఎవరి స్వభావం తెలియదు?	కొత్తగా వచ్చిన వారి			
		స్వభావం తెలియదు			
పునరావలోకనము	కథాకథన పద్ధతిలో పాఠ్యాంశమును పునరావలోకనము	వినుచున్నారు	వాక్యప్రయోగాలు		
	చేయును. తాను అతిథిగా వచ్చానని పొమ్మని అనవద్దని		పాడైపోవడం		
	పిల్లి తాను అడివిలోని ఆకులు, పండ్లు, పువ్వులతో ఆకలి		దర్శించడం		పిల్లి ఎలాంటి ఆహారం
	తీర్చుకుంటూ జీవిస్తున్నానని చెప్పి, గద్దను నమ్మించడానికి		నమస్కారం		తీసుకునేది?
	సాష్టాంగ నమస్కారం చేసింది. ఆ మాటలు విని గద్ద పిల్లిని		పాడైపోవడం		
	నమ్మి కొత్తగా వచ్చిన వారి స్వభావం తెలియదు కనుక అలా		వర్షంలో తడిసి నా		
	అన్నానని బాధపడవద్దని చెప్పింది.		పుస్తకాలన్నీ పాడైపోయాయి.		
మూల్యాంకనము	వేటికి మాంసం అంటే ఇష్టం?	పిల్లులకు	దర్శించడం		
	పిల్లి గద్దను ఎలా నమ్మించింది?	అడివిలోని పువ్వులు,	నేను దేవాలయానికి వెళ్ళి		

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
		పండ్లు, ఆకులు తిని ఆకలిని తీర్చుకుంటున్నాని నమ్మించింది.	దేవుడ్ని దర్శిస్తాను.		
			<u>నమస్కారం</u>		
			నేను ప్రతిరోజు గురువుకు నమస్కారం చేస్తాను		
	ఎవరిని నమ్మరాదు?	కొత్తగా వచ్చినవారిని నమ్మరాదు			
నియోజనము	పిల్లి గద్దను ఎలా నమ్మించిందో వివరించండి? పిల్లి గద్దల సంభాషణను మీ సొంత మాటలలో వ్రాయండి.				

పాఠ్యప్రణాళిక - 5

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
ఉన్ముఖీకరణము	పూర్వజ్ఞాన పరిశీలను ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులను ప్రశ్నించుట ద్వారా పూర్వజ్ఞానమును పరిశీలించి పాఠమును గ్రహించుట సంసిద్ధులను చేయును.				
	చెట్టుపైన ఏవి ఉన్నాయి?	పక్షి పిల్లలు వున్నాయి.			
	పిల్లి ఎలా జీవిస్తోంది?	అడివిలోని ఆకులు, పువ్వులు పండ్లను తినుటచేత జీవిస్తుంది.			
	ఎవరి స్వభావం తెలియదు?	కొత్తగా వచ్చిన వారి స్వభావం తెలిమదు.			
	తనను నమ్మనని పిల్లి గద్దకు ఏమి చేసింది?	సాష్టాంగ నమస్కారం చేసింది.			
	ఇప్పుడు మీరు 'కొత్తగా వచ్చిన వారిని నమ్మరాదు' అను పాఠంలో ఆఖరి భాగాన్ని తెలుసుకుంటాను.	పాఠ్యాంశమును గూర్చి తెలుసుకుంటారు.	కొత్తగా వచ్చిన వారని నమ్మరాదు		
పాఠ్యాంశము అందుకే అలా మాటాడినాను అయినదేదో అయినది. నీవు ఇష్టం వచ్చినప్పుడు రావచ్చును, పోవచ్చును. అన్నది అప్పటి నుండి ఆ పిల్లి ఆ చెట్టు తొర్రలో వున్న గద్దతో స్నేహం చేయటం మొదలు పెట్టింది. --------					

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
“ తెలియని వారితో					
స్నేహం చేయుట					
మంచిది కాదు ”					
అని ఈ కథ వలన					
తెలుస్తుంది.					
ఆదర్శ వాచనము	విరామాది చిహ్న పూర్వకముగా	ఆదర్శ వాచనము విని		ప్ర	
	ఆదర్శవాచనము చేయును.			శ్నో	
అనువాచనము	విద్యార్థులచే అనువాచనము చేయించును	అనువాచనము చేయుదురు		త్త	
	పాఠ్యాంశమును బోధించును	అవగాహన చేసుకొందురు		ప	
	అయినదేదో అయినది. నీవు ఇష్టం వచ్చినప్పుడు			ద్ధ	
	రావచ్చును, పోవచ్చును” అని గద్ద అన్నది.		యిష్టం–అయిష్టం	తి	
అయినదేదో అయినది.	నానుడిని వివరించును	తెలుసుకొందురు	అయినదేదో అయినది		పిల్లి అప్పటి నుండి
	అప్పటి నుండి పిల్లి ఎవరితో	గద్దతో స్నేహం చేయటం	అనగా జరిగి పోవలసినది.	క	గద్దతో ఎలా వుంది?
	స్నేహం చేయటం మొదలుపెట్టింది	మొదలుపెట్టింది	ఏదో జరిగి పోయినది.	థ.	
	కొన్ని రోజులు గడిచాక పిల్లి పక్షులు		అని భావం	క	పిల్లి పక్షులు లేని
	లేని సమయంలో ఏమి చేసేది.			థ	సమయంలో ఏం
చేసేది?					
చెట్టెక్కి	వాటి ఎముకలను ఏమి చేసేది?	చెట్టు తొర్రలో వేసేది.	స్నేహం – వైరం	న	
	పక్షులు తమ పిల్లలు కనబడ లేదని	చాలా దు:ఖంతో	చెట్టు– ఎక్కి–	ప	
	ఎలా వున్నాయి?	వున్నాయి	చెట్టెక్కి	ద్ధ	
	పక్షులు పిల్లలు కనపడక ఏం చేశాయి?	వెతకడం ప్రారంభించాయి	మిక్కిలి –	తి	
	ఆ విషయం తెలుసుకున్న పిల్లి ఏం చేసింది?	అక్కడ నుండి పారిపోయింది	చాలా ఎక్కువ		పిల్లి ఎందుకు
	అపాయాన్ని ముందుగా ఊహించి పిల్లి		దు:ఖం – సుఖం		పారిపోయింది?
	పారిపోయింది పక్షులు వెళుతూ వచ్చి ఆ				
	చెట్టు తొర్రలో వన్న లేదు పిల్లల ఎముకలను				చెట్టు తొర్రలో
	చూచాయి.				ఏమున్నాయి?

పాఠ్యవస్తువు	ఉపాధ్యాయకృత్యములు	విద్యార్థి కృత్యములు	బోధనోపకరణములు	భోధనాపద్ధతి	మూల్యాంకణము
	పక్షులు తొర్రలో ఏం చూశాయి?	తమ పిల్లల ఎముకలను చూశాయి.			
	పక్షులు ఏమి నిర్ణయించుకున్నాయి?	గద్దే తమ పిల్లలను చంపి	పర్యాయపదాలు		గద్ద తమ పిల్లలను
చంపిందని					
		తిన్నదని నిర్ణయించుకున్నాయి	పక్షి–విహంగము		ఎలా పక్షులు
నిర్ణయించాయి?					
	గద్దను పక్షులు ఏం చేశాయి?	గోళ్ళతో గీరి ముక్కులతో	–ఖగము		
		పొడిచి చంపాయి	ముక్కు–నాసిక–ఘ్రాణము		గద్దను పక్షులు ఎలా
	కనుక తెలియని వారితో స్నేహం చేయుట		ప్రకృతి – వికృతి		చంపాయి?
	మంచిది కాదనీ అందువలన ప్రాణాపాయం కూడా		కథ – కత		
	ఈ కథ వలన మనకు తెలిసిన నీతి ఏమిటి?	కొత్త వారితో స్నేహం చేయరాదు		ప్ర	
పునరావలోకణ	కొత్త వారిని నమ్మకూడదని కనుక, అలా మాట్లాడాననీ			శ్నో	
	నీ యిష్టం వచ్చినప్పుడు రావచ్చునీ గద్ద చెప్పింది. అప్పటినుండీ			త్త	
	పిల్లి పక్షులు లేనప్పుడు వచ్చి పక్షి పిలల్లను చంపి తిని,			ర	
	ఎముకలను తొర్రలో వేసేది. పక్షులు తమ పిల్లల కోసం			ప	
	నెతికి చెట్టు తొర్రలో ఎముకలను చూసి గద్దే తమ			ద్ధ	
	పిల్లలను చంపిందని భావించి గద్దను పొడిచి చంపేశాయి.			తి	
మూల్యాంకనము	ఎవరి స్వభావం తెలియదు?	కొత్తగా వచ్చిన వారి		క	
		స్వభావం తెలియదు		ద్వా	
	పిల్లి పక్షిపిల్లలను ఎప్పుడు చంపి తినేది?	పక్షులు ఆహారం కోసం		క	
		వెళ్ళినప్పుడు చంపి తినేది.		థా	
	పక్షులు తమ పిల్లల ఎముకలను ఎక్కడ చూశాయి.	చెట్టు తొర్రలో కనుగొన్నాయి.		ని	
	కొత్తవారిని నమ్మటం వలన గద్ద ఎమయింది?	ప్రాణాలను పోగొట్టుకుంది		క	
	ఈ కథలోని నీతి ఏమిటి?	కొత్త వారిని నమ్మరాదు		ప	
నియోజనము	ఇట్లాంటి నీతి కథలను సేకరించి చిత్ర పటములతో తెలపండి	నియోజన చేసుకొని వస్తారు		ద్ధ	
	విద్యార్థుల ప్రవర్తనలో మార్పు :– విద్యార్థులు ఈ నీతి కథ ద్వారా తమ ప్రవర్తలో మార్పు అనగా కొత్తవారిని			తి	
	నమ్మరాదని తెలుసుకొంటారు.				

సంధిని విడివిగిగా వున్న రెండు పదాలను కలపడం

సంధి నిర్వచనం :- పూర్వపద స్వరంబునకు పరస్వరంబు ఏకాదేశమగుట

స్వరంబు అనగా అచ్చు పూర్వపద అనగా మొదటి పదం రెండవ పదం మొదటి పదం చివరి అక్షరం.

రెండవ పదం మొదటి అక్షరం ఒకటిగా వుండాలి.

సవర్ణధీర్ఘసంధి :- అ, ఇ, ఉ, ఋలకు అవే అచ్చులు పరమైనచో వాని ధీర్ఘం ఏకాదేశమగును.

అకారానికి అకారం

ఇకారానికి ఇకారం

ఉకారానికి ఉకారం

ఋకారానికి ఋకారం

ప్రక్కన చేరితే ధీర్ఘం వస్తుంది.

ఉదా :- హిమ – ఆలయం – హిమాలయం

కవి – ఇంద్రుడు – కవీంద్రుడు

గురు – ఉపదేశం – గురూపదేశం

పితృ – ఋణం – పితౄణం

సమానమైన అక్షరం ప్రక్కన చేరుట మన ధీర్ఘం వచ్చి సంధి జరిగినది.

సమాసం వివరణ

నిర్వచనం :- వేర్వేరు అర్థాలు గల రెండు పదాలు ఒకే పదం ఏర్పడితే దానిని సమాసం అంటారు.

వి. వా :- పదాల మధ్యలోపించిన విభక్తి ప్రత్యయాన్ని చేర్చి వివరించుట.

ద్వంద్వ సమాసం :- ఈ సమాసంలో రెండుపదాలుంటాయి. రెండు పదాల అర్థానికి ప్రాధాన్యం వుంటే దానిని ద్వంద్వ సమాసం అంటారు.

ఉదా :- తల్లిదండ్రులు – తల్లియును, తండ్రియును

అన్నదమ్ములు – అన్నయును, తమ్ముడును